



สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบการพิจารณา



ร่างกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

อ.พ. ๓/๒๕๕๓ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา สมัยสามัญนิติบัญญัติ

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ

โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

เรียกดูเอกสารได้ที่

www.parliament.go.th/library

ร่างกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้
ทันสมัยประโยชน์ในการพิจารณาร่างกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ที่เข้าสู่การประชุม
ร่วมกันของรัฐสภา โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/
หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภาและผู้สนใจทั่วไป
หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่งเอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑,๒,๓ สำนักวิชาการ
เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใดนำข้อความหรือส่วนหนึ่ง
ส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มากำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ
หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ - ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘ และ
๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๙

กลุ่มงานบริการวิชาการ
สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

Digital Object
National Assembly Library

สารบัญ

	หน้า
๑. ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน	๑
๒. คำแปลกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน	๔
๓. ตารางเปรียบเทียบระหว่างกฎบัตรฉบับปัจจุบันกับร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข	๑๕
๔. กิจกรรมความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน	๒๕
๕. ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา : นัยต่อบทบาทของไทยในความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา	๓๕
๖. บทความที่เกี่ยวข้อง	๔๕

ผู้รับผิดชอบ

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางอารยะหญิง จอมพลาพล

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการวิชาการ ๓

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายเชษฐา ทองยิ่ง

วิทยากร ๗ ว.

นายณัฐพล ยิ่งกล้า

นิติกร ๕

นางมัลลิกา สมบัติศิริ

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๖

นางสาวอัชฌา ไตรมาลัย

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

นางสาวเมษณีญา สนวนทรัพย์

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๔

สิงหาคม ๒๕๕๓

ความเป็นมาและสาระสำคัญของ ร่างกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน *



ความเป็นมาของการเสนอร่างกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ¹⁶⁾

เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network : AUN) ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๘ ตามมติของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๔ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของภูมิภาคอาเซียน โดยได้มีการลงนามความตกลงเพื่อจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ๒ ฉบับ คือ กฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (Charter of the ASEAN University Network) ลงนามโดยรัฐมนตรีด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน และข้อตกลงร่วมในการจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (Agreement on the Establishment of the ASEAN University Network) ลงนามโดยผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศสมาชิก

ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารและดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง โดยปลัดทบวงมหาวิทยาลัยในขณะนั้นได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการอำนวยการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN Board of Trustees) และประเทศไทยได้รับเป็นเจ้าภาพที่ตั้งของสำนักงานเลขานุการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

ในการประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียนครั้งที่ ๓ (๓rd ASEAN Education Ministers Meeting : ASED) เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๑ ที่ประเทศมาเลเซีย ที่ประชุมได้เสนอให้มีการทบทวนกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนเพื่อให้บทบาทการดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและสอดคล้องกับระดับการพัฒนาด้านการอุดมศึกษาในภูมิภาค รวมถึงสอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ที่ระบุว่าเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งในองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนรายสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) ในเสาหลักด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community)

สำนักงานเลขานุการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักเลขาธิการอาเซียน มหาวิทยาลัยสมาชิก และกระทรวงการต่างประเทศเพื่อปรับแก้กฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และได้นำเสนอร่างกฎบัตรฉบับแก้ไขต่อคณะกรรมการอำนวยการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน เจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน และรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน

* สรุปและเรียบเรียงโดย นายเชษฐา ทองยิ่ง วิทยากร ๗ ว. กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ สำนักวิชาการ

¹⁶⁾ หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศษ 0507(4)/852 ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553 เรื่อง การขอความเห็นชอบและอนุมัติการลงนามในกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน.

โดยที่ประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียนครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๕-๘ เมษายน ๒๕๕๒ ที่จังหวัดภูเก็ต
 ไม่มีความเห็นขัดแย้งต่อร่างกฎบัตรและเห็นชอบให้มีการลงนามในร่างกฎบัตรดังกล่าว

ในการรับรองร่างและการลงนามในกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนฉบับแก้ไขโดย
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรี
 พิจารณา ดังนี้

๑) อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการรับรองร่างกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัย
 อาเซียนฉบับแก้ไข

๒) อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ลงนาม
 ในกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนฉบับแก้ไข

๓) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างเอกสารดังกล่าวเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่ใช่
 สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ
 โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา
 อีกครั้งหนึ่ง

ต่อมาในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓^{๑)} คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ
 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอทั้ง ๓ ข้อ และให้ส่งร่างกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนฉบับแก้ไข
 ให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 พุทธศักราช ๒๕๕๐ ต่อไป

สาระสำคัญของร่างกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน^{๒)}

๑. กำหนดให้มหาวิทยาลัยสมาชิกเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความ
 แข็งแกร่งของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน เป็นต้น (ร่างข้อ ๑)

๒. กำหนดให้โครงสร้างของมหาวิทยาลัยสมาชิกเครือข่ายฯ ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ
 มหาวิทยาลัยสมาชิก และฝ่ายเลขานุการ กำหนดองค์ประกอบและหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ (ร่าง
 ข้อ ๒ ถึง ร่างข้อ ๔)

๓. กำหนดให้มหาวิทยาลัยสมาชิกเครือข่ายฯ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยชั้นนำของรัฐสมาชิก
 อาเซียนตามรายชื่อที่กำหนด กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของอธิการบดีมหาวิทยาลัยสมาชิก
 เครือข่ายฯ กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับสมัครใหม่ ตลอดจนข้อผูกพันของสมาชิก (ร่างข้อ ๕ ถึงร่าง
 ข้อ ๗)

^{๑)} ผลการประชุมคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓ (ข้อมูลออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.thaigov.go.th> สืบค้นวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๓.

^{๒)} เรื่องเดียวกัน.

๔. กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการมหาวิทยาลัยสมาชิกเครือข่ายฯ มีที่ตั้ง ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย มีสภาพบุคคลตามกฎหมาย บริหารงานโดยผู้อำนวยการบริหาร และให้สำนักงานเลขาธิการฯ มีหน้าที่ตามที่กำหนด (ร่างข้อ ๘ ถึงร่างข้อ ๑๐)

๕. กำหนดให้มีระบบการรายงานและความรับผิดชอบ การบัญชีและการตรวจสอบบัญชี และให้รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการฯ (ร่างข้อ ๑๑ ถึงร่างข้อ ๑๓)

๖. กำหนดให้มีตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย กำหนดหลักเกณฑ์การแก้ไขกฎบัตร การขัดกันของการตีความ และการมีผลบังคับใช้กฎบัตร (ร่างข้อ ๑๔ ถึงร่างข้อ ๑๗)

๔

คำแปล

กฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน*

Digital Object
National Assembly Library

อารัมภบท

เรา บรรดามหาวิทยาลัยสมาชิกเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ดังต่อไปนี้เรียกว่า เอเชียเอ็น):

โดยระลึกถึงการตัดสินใจของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียน ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 4 เมื่อปี พ.ศ. 2535 ถึงความจำเป็นในการเร่งรัดการพัฒนาอัตลักษณ์และความเป็นปึกแผ่นในภูมิภาค และส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านการสร้างความแข็งแกร่งของเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำในภูมิภาคอาเซียน

โดยให้ความสำคัญกับความต้องการของสมาชิกเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนในการร่วมเป็นภาคีด้วยความเคารพ ความไว้วางใจ ความเท่าเทียมและความจริงใจต่อกัน โดยอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางและการแบ่งปันความรับผิดชอบร่วมกัน

เห็นพ้องกับความพยายามอันแรงกล้าในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับเครือข่ายมหาวิทยาลัยผ่านการดำเนินโครงการและกิจกรรมอันหลากหลาย

รับทราบด้วยความพึงพอใจในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนอันประกอบด้วยประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนตามที่เป็นบัญญัติไว้ในกฎบัตรอาเซียน

พร้อมทั้งรับทราบการผนวกเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนในภาคผนวก 1 ของกฎบัตรอาเซียนในฐานะองค์ประกอบขององค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนรายสาขา ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติเพื่อสนับสนุนการบูรณาการของอาเซียนและการสร้างประชาคมอาเซียน

ผูกพันที่จะร่วมมืออย่างใกล้ชิดด้วยศักยภาพอันเต็มเปี่ยม รวมถึงผู้เชี่ยวชาญ และทรัพยากร ในอันที่จะเสริมสร้างจิตสำนึกในความเป็นอาเซียน การลดช่องว่างการพัฒนา และการเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์เพื่อมุ่งสู่จุดหมายในการรวมประชาคมอาเซียนเป็นหนึ่งเดียว

ในการนี้จึงตกลงใจที่จะปรับกฎบัตรฉบับเดิมโดยให้ถือว่ากฎบัตรฉบับนี้เป็นเพียงฉบับเดียวที่มีอำนาจและสิทธิอย่างสมบูรณ์ในอันที่จะส่งเสริมบทบาทของเอเชียเอ็นตามโครงสร้างใหม่ของอาเซียน

และเพื่อการนี้ รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบด้านการอุดมศึกษาของรัฐสมาชิกอาเซียนได้เห็นชอบกับกฎบัตรฉบับนี้

* ที่มา : ระเบียบวาระการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่องที่ ๕.๓. ร่างกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (เอกสารประกอบการประชุม)

ข้อ 1 วัตถุประสงค์



วัตถุประสงค์ของเอยูเอ็น คือ

1. เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน
2. เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยร่วมในสาขาที่อาเซียนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก
3. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความเป็นปึกแผ่นระหว่างนักการศึกษา นักวิชาการและนักวิจัยในรัฐสมาชิกอาเซียน และ
4. เพื่อเป็นหน่วยงานด้านนโยบายการอุดมศึกษาในภูมิภาคอาเซียน

ข้อ 2 โครงสร้างของเอยูเอ็น

โครงสร้างของเอยูเอ็นประกอบด้วยคณะกรรมการอำนวยการ มหาวิทยาลัยสมาชิก และฝ่ายเลขานุการ

ข้อ 3 คณะกรรมการอำนวยการเอยูเอ็น

1. คณะกรรมการอำนวยการประกอบด้วย
 - ก) เลขธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาของไทยในฐานะเจ้าภาพที่ตั้งสำนักเลขานุการเอยูเอ็นซึ่งดำรงสมาชิกภาพโดยตำแหน่ง และเป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการ
 - ข) อธิการบดีของมหาวิทยาลัยสมาชิกผู้จัดตั้งเครือข่ายจากรัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละแห่ง รวมทั้งอธิการบดีจากมหาวิทยาลัยสมาชิกแรกเริ่มของเครือข่าย ซึ่งเป็นผู้แทนจากประเทศกัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม โดยรายชื่อของมหาวิทยาลัยสมาชิกผู้จัดตั้งและมหาวิทยาลัยสมาชิกแรกเริ่มจากประเทศกัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม ปรากฏตามภาคผนวก 1
 - ค) เลขธิการอาเซียนดำรงสมาชิกภาพโดยตำแหน่ง
 - ง) ผู้อำนวยการองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) ดำรงสมาชิกภาพโดยตำแหน่ง
 - จ) ประธานที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน (ซอม-เอ็ด) ดำรงสมาชิกภาพโดยตำแหน่ง และ
 - ฉ) ผู้อำนวยการบริหารเอยูเอ็นดำรงสมาชิกภาพโดยตำแหน่ง

2. ให้ประธานเป็นหัวหน้าของคณะกรรมการอำนวยการและให้มีการประชุมประจำปีเป็นการภายใน



Digital Object
National Assembly Library

ข้อ 4

หน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ

1. คณะกรรมการอำนวยการอยุธยาเอ็นถือเป็นกลไกระดับนโยบายที่มีอำนาจสูงสุดของเครือข่าย โดยมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้
 - ก) ให้ความเห็นชอบและทบทวนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของสำนักเลขานุการอยุธยาเอ็นและตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการ
 - ข) ให้ความเห็นชอบการจัดตั้งเครือข่ายเฉพาะทางของอยุธยาเอ็น และตรวจสอบกิจกรรมของเครือข่าย
 - ค) ทบทวนการสมัครสมาชิกและให้ความเห็นชอบการรับสมาชิกใหม่อย่างเป็นทางการ
 - ง) อนุมัติแผนงบประมาณประจำปี
 - จ) อนุมัติรายงานการตรวจสอบบัญชี และ
 - ฉ) แต่งตั้งผู้อำนวยการบริหารสำนักเลขานุการอยุธยาเอ็น
2. คณะกรรมการอาจเชิญผู้แทนจากองค์กรอื่นให้เข้ามามีส่วนร่วมและให้ความสนับสนุนในการหารือร่วมกับคณะกรรมการตามความจำเป็น

ข้อ 5

สมาชิกอยุธยาเอ็น

1. ให้อยุธยาเอ็นประกอบด้วยมหาวิทยาลัยชั้นนำของรัฐสมาชิกอาเซียน โดยรายชื่อสมาชิกปัจจุบันของอยุธยาเอ็นปรากฏตามภาคผนวก 1
2. ให้อธิการบดีอยุธยาเอ็นมีบทบาทและความรับผิดชอบดังต่อไปนี้
 - ก) กำหนดนโยบายสำหรับการดำเนินงานของเครือข่าย
 - ข) กำหนดแผนยุทธศาสตร์การทำงานของสำนักเลขานุการอยุธยาเอ็น
 - ค) อนุมัติข้อเสนอโครงการ การจัดสรรงบประมาณ แผนงาน และกิจกรรมสำหรับโครงการต่างๆ
 - ง) ทำการทบทวนและประเมินผลโครงการและกิจกรรมที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะและการประเมินผลของผู้อำนวยการบริหารอยุธยาเอ็น และ
 - จ) ประเมินและทบทวนความสำเร็จของอยุธยาเอ็น

3. ให้จัดการประชุมอธิการบดีเอยูเอ็นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง



ข้อ 6

การรับสมาชิกใหม่

1. กำหนดให้มีกระบวนการเปิดรับสมัครสมาชิกใหม่ทุกสองปี
2. การเปิดรับสมัครใหม่ของเครือข่ายกำหนดให้เป็นไปตามขั้นตอนมติของสมาชิกทั้งหมดในคณะกรรมการอำนวยการ
3. ขั้นตอนและหลักเกณฑ์การรับสมัครสมาชิกปรากฏตามภาคผนวก 2

ข้อ 7

ข้อผูกพันของสมาชิก

1. สมาชิกทั้งหมดมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเข้าร่วมกิจกรรมของเอยูเอ็นทุกกิจกรรม
2. เพื่อเป็นการประกันการร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกเอยูเอ็นพึงใช้ความพยายามในการปฏิบัติตามมาตรการดังต่อไปนี้ด้วยความสามารถ
 - ก) จัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการต่างๆ ในภูมิภาคบนพื้นฐานการออกค่าใช้จ่ายร่วมกัน
 - ข) แสวงหางบประมาณจากแหล่งทุนอื่นเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการของเอยูเอ็น
 - ค) จัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยเพื่อสนับสนุนโครงการที่มีความสำคัญในลำดับแรกของเอยูเอ็น
 - ง) อำนวยความสะดวกในโครงการความร่วมมือด้านงานวิจัยร่วมระหว่างสมาชิกเอยูเอ็นและหุ้นส่วนความร่วมมือ
 - จ) อำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนนักศึกษา นักวิชาการ บุคลากรและผู้บริหารระหว่างสมาชิกเอยูเอ็นและหุ้นส่วนความร่วมมือ และ
 - ฉ) อนุมัติให้ผู้บริหารหรือบุคลากรร่วมงานกับสำนักงานเลขาธิการเอยูเอ็นหรือคณะกรรมการอำนวยการเอยูเอ็น เมื่อบุคคลนั้นได้รับการแต่งตั้งหรือการคัดเลือกให้เป็นผู้แทนโดยชอบ

ข้อ 8

สำนักเลขานุการเอยูเอ็น



1. ให้สำนักเลขานุการเอยูเอ็นประกอบด้วยผู้อำนวยการบริหารและบุคลากรตามความจำเป็น
2. สำนักเลขานุการเอยูเอ็นมีที่ตั้ง ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย
3. โดยกฎบัตรนี้ ให้สำนักเลขานุการเอยูเอ็นดำเนินงานในรูปแบบขององค์กรไม่แสวงหาผลกำไร เป็นองค์กรอิสระ มีสถานะเป็นองค์กรระหว่างประเทศ และไม่มี ความเกี่ยวข้องกับทางการเมือง การบริหาร บุคลากร และการปฏิบัติงาน
4. ให้สำนักเลขานุการเอยูเอ็นมีสภาพบุคคลตามกฎหมาย และสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ขององค์กร
5. ภาษาทำงานของเอยูเอ็น คือ ภาษาอังกฤษ

ข้อ 9

หน้าที่ของสำนักเลขานุการเอยูเอ็น

1. ให้สำนักเลขานุการเอยูเอ็นมีหน้าที่ตรวจสอบแผนงานและการดำเนินงานดังต่อไปนี้
 - ก) วางแผนและจัดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของเอยูเอ็น
 - ข) ประสานงาน ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน โครงการและกิจกรรมของเอยูเอ็น
 - ค) นำเสนอและพัฒนาแนวคิด นวัตกรรม หรือวิธีการในการแสวงหาและจัดสรรงบประมาณสำหรับการปฏิบัติงานเพื่อให้เอยูเอ็นสามารถพึ่งพาตนเองได้ และ
 - ง) ร่วมมือกับสถาบันและองค์กรด้านการอุดมศึกษาอื่นๆ ในภูมิภาคและนอกเหนือจากนี้ ในการเสริมสร้างศักยภาพของอาเซียน

ข้อ 10

ผู้อำนวยการบริหาร

1. ให้สำนักเลขานุการเอยูเอ็นบริหารงานโดยผู้อำนวยการบริหาร
2. ให้ผู้อำนวยการบริหาร
 - ก) มีประวัติการทำงานโดดเด่นด้านงานบริหารหรือกำกับแผนงานหรือโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาค



- ข) ได้รับการเสนอชื่อและเห็นชอบโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาของไทยในฐานะประเทศเจ้าภาพของสำนักเลขานุการเอยูเอ็น ก่อนได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการบริหาร ภายหลังจากที่คณะกรรมการอำนวยการให้ความเห็นชอบครบองค์คณะ
- ค) ดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปีและมีสิทธิ์รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นวาระที่สอง โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติในข้อ 10 วรรค 2 ข)
3. ให้ผู้อำนวยการบริหารมีหน้าที่ดังต่อไปนี้
- ก) ดูแลกิจกรรมของสำนักเลขานุการเอยูเอ็นและทำให้แน่ใจว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในข้อ 1
- ข) ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการให้กับคณะกรรมการอำนวยการและที่ประชุมอธิการบดีเอยูเอ็น และ
- ค) ทำหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการอำนวยการและที่ประชุมอธิการบดีเอยูเอ็นตามความจำเป็น
4. ให้ผู้อำนวยการบริหารได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรที่มีความชำนาญและมีความรู้ในสาขาอาชีวศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอุดมศึกษา เศรษฐศาสตร์ การเงิน กฎหมาย ฯลฯ
5. การปลดหรือย้ายผู้อำนวยการบริหารก่อนครบวาระ สามารถกระทำได้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอำนวยการทั้งหมดหรือโดยการร้องขอของคณะกรรมการอำนวยการตามความเห็นชอบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาของไทย
6. ตำแหน่งว่างอันเกิดจากบทบัญญัติในข้อ 10 วรรค 5 หรือเกิดจากการตาย ให้มีการทดแทนตำแหน่งว่างนั้นตามบทบัญญัติในข้อ 10 วรรค 2 ข)

ข้อ 11

ระบบการรายงานและความรับผิดชอบ

ให้ผู้อำนวยการบริหารเสนอรายงานความก้าวหน้าประจำปีของโครงการและกิจกรรมของเอยูเอ็นต่อคณะกรรมการอำนวยการ และรายงานดังกล่าวต้องนำเสนอต่อที่ประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน

ข้อ 12

งบประมาณ

1. ในฐานะประเทศเจ้าภาพของสำนักเลขานุการเอยูเอ็น ให้รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักเลขานุการเอยูเอ็น

2. หากไม่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากแหล่งทุนภายนอก ภายในภูมิภาคหรือนอกเหนือจากนี้ ให้มหาวิทยาลัยสมาชิกเอเชียรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมของเอเชียบนพื้นฐานการออกค่าใช้จ่ายร่วมกัน



ข้อ 13

บัญชีและการตรวจสอบบัญชี

1. ให้มีการฝากเงินงบประมาณของสำนักงานเลขานุการกับธนาคารที่ได้มาตรฐาน ในชื่อบัญชี “เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน” (ดังต่อไปนี้ไปเรียกว่า “บัญชีเอเชีย”)
 2. ให้บัญชีเอเชียอยู่ภายใต้การดูแลของผู้อำนวยการบริหาร
 3. ให้มีการตรวจสอบบัญชีเอเชียโดยสำนักงานตรวจสอบบัญชีที่ผ่านความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการอำนวยการ

ข้อ 14

ตราสัญลักษณ์เอเชีย

ให้สัญลักษณ์เอเชียมีลักษณะดังปรากฏตามภาคผนวก 3

ข้อ 15

การแก้ไข

คำร้องขอแก้ไขกฎบัตรนี้สามารถริเริ่มโดยมหาวิทยาลัยสมาชิกแห่งใดแห่งหนึ่งโดยเสนอเป็นวาระในการประชุมอธิการบดีเอเชียก่อนเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการเอเชียเพื่อให้ความเห็นชอบและรัฐมนตรีด้านการศึกษาอาเซียนเพื่อให้สัตยาบัน

ข้อ 16

การขัดกันของการตีความ

หากมีปัญหาคัดแย้งอันเกิดจากการตีความบทบัญญัติโดยบทบัญญัติหนึ่งของกฎบัตร ให้คณะกรรมการอำนวยการเป็นผู้ระงับข้อขัดแย้งนั้น

ข้อ 17

การมีผลบังคับใช้

ให้กฎบัตรนี้มีผลบังคับใช้ ณ วันที่รัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านการอุดมศึกษาของรัฐสมาชิกอาเซียนสิบประเทศ ได้ลงนามในกฎบัตรนี้โดยสมบูรณ์

ภาคผนวก 1
สมาชิกเอยูเอ็น



Digital Object
National Assembly Library

เอยูเอ็นจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2538 โดยการลงนามความตกลงการจัดตั้งเอยูเอ็น ซึ่งประกอบด้วย มหาวิทยาลัยผู้ก่อตั้ง 11 แห่งจากรัฐสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศได้แก่

1. มหาวิทยาลัยแห่งชาติบรูไน ดารุสซาลาม
2. มหาวิทยาลัยอินโดนีเซีย
3. มหาวิทยาลัยกัจจา มาตา
4. มหาวิทยาลัยเซนส์มาเลเซีย
5. มหาวิทยาลัยมาลายา
6. มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์
7. มหาวิทยาลัยเดอลานซล
8. มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์
9. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนันทยาง
10. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. มหาวิทยาลัยบูรพา

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนของรัฐสมาชิกใหม่ระหว่างปี พ.ศ. 2538-2542 ทำให้จำนวนสมาชิกเอยูเอ็น เพิ่มขึ้นจาก 11 แห่งเป็น 17 แห่ง โดยการผนวกรวมของมหาวิทยาลัยสมาชิกแรกเริ่ม 6 แห่งจากประเทศ กัมพูชา สปป.ลาว พม่า และเวียดนาม ซึ่งมหาวิทยาลัยเหล่านี้ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยแห่งชาติพนมเปญ
2. มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว
3. สถาบันเศรษฐศาสตร์ ย่างกุ้ง
4. มหาวิทยาลัยย่างกุ้ง
5. มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ฮานอย
6. มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม โฮจิมินห์

ในปี พ.ศ. 2550 และ พ.ศ. 2552 เอยูเอ็นได้ขยายจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก 5 แห่ง ปัจจุบันเอยูเอ็นประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสมาชิก 22 แห่งจากรัฐสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ

สมาชิกปัจจุบันได้แก่

บรูไน ดารุสซาลาม

มหาวิทยาลัยแห่งชาติบรูไน ดารุสซาลาม

กัมพูชา

มหาวิทยาลัยแห่งชาติพนมเปญ

มหาวิทยาลัยแห่งชาติด้านกฎหมายและเศรษฐศาสตร์

อินโดนีเซีย

มหาวิทยาลัยกัจจา มาดา

มหาวิทยาลัยอินโดนีเซีย

สถาบันเทคโนโลยีบันดุง

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

มาเลเซีย

มหาวิทยาลัยมาลายา

มหาวิทยาลัยเซนต์มาเลเซีย

มหาวิทยาลัยคาบังซัน มาเลเซีย

พม่า

สถาบันเศรษฐศาสตร์ ย่างกุ้ง

มหาวิทยาลัยย่างกุ้ง

ฟิลิปปินส์

มหาวิทยาลัยเดอลาแซล

มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์

มหาวิทยาลัยเอธินีโอ เดอ มะนิลา

สิงคโปร์

มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนันทยาง

ไทย

มหาวิทยาลัยบูรพา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหิดล

เวียดนาม

มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ฮานอย

มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ไฮจิมีนห์



ภาคผนวก 2 การรับสมาชิกใหม่



1. ขั้นตอน

ให้สำนักเลขาธิการเอยูเอ็นดำเนินการขยายจำนวนสมาชิก โดยการจัดส่งเอกสารประกอบการสมัครไปยังกระทรวงที่รับผิดชอบด้านการอุดมศึกษาของรัฐสมาชิกอาเซียน จากนั้นสถาบันและ/หรือมหาวิทยาลัยที่มีความสนใจและมีคุณสมบัติครบถ้วนต้องนำส่งใบสมัครตรงไปที่สำนักเลขาธิการเอยูเอ็นภายในระยะเวลาที่กำหนดพร้อมความเห็นชอบจากกระทรวง

2. เกณฑ์การรับสมัคร

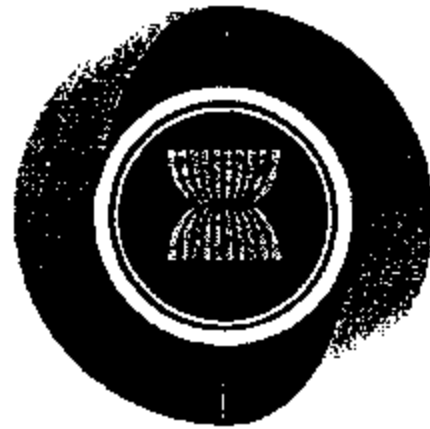
2.1 ให้การรับสมัครเป็นไปตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- ก) ได้รับการยอมรับสถานภาพของมหาวิทยาลัย/สถาบันในการเป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศในด้านต่างๆ
- ข) มีความเข้มแข็งด้านวิชาการและบุคลากร
- ค) มีประสบการณ์การเรียนการสอนระดับภูมิภาคหรือนานาชาติระดับ และ
- ง) มีห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ อย่างเพียงพอ

2.2 เพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์ทั้งสี่ข้อในข้างต้นให้นำเกณฑ์ต่อไปนี้เป็นส่วนประกอบในการพิจารณาด้วย

- ก) มีความสมดุลเชิงภูมิศาสตร์
- ข) สามารถเข้าร่วมและเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมของเอยูเอ็น
- ค) ให้สิทธิกับมหาวิทยาลัยรัฐบาลมากกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน
- ง) ให้สิทธิกับมหาวิทยาลัยที่มีความหลากหลายของสาขาวิชามากกว่ามหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
- จ) จำนวนปีที่จัดตั้งมหาวิทยาลัยต้องไม่น้อยกว่าสิบปี

ภาคผนวก 3
ตราสัญลักษณ์เอยูเอ็น



ASEAN University Network

แนวคิดของตราสัญลักษณ์นี้มาจากการหมุนวนของวงแหวนที่ไม่มีจุดสิ้นสุด เมื่อประกอบกับตราสัญลักษณ์ของเอยูเอ็นจึงแสดงถึงความต่อเนื่องของความร่วมมือและการเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างระหว่างประเทศในอาเซียน

สีแดงหมายถึงความมีพลวัตขององค์กรและพลังของเอยูเอ็น

รายละเอียดของแถบสีที่ได้รับการรับรองสำหรับสีของตราสัญลักษณ์เอยูเอ็น ได้แก่

ดำ : แถบสีผสมแล้วสีดำ U/C

น้ำเงิน : แถบสี 286

แดง (วงใน) : แถบสีแดง 032

แดง (วงนอก) : แถบสี 485U/485C

เหลือง : แถบสีผสมแล้วสีเหลือง

สำหรับกระบวนการพิมพ์แบบห้าสี รายละเอียดของสีจะเป็น

ดำ : 0C 0M 0Y 100K 0R 0G 0B

น้ำเงิน : 100C 60M 0Y 6K (100C 60M 0Y 10K)

แดง (วงใน) : 0C 91M 87Y 0K (0C 90M 90Y 0K)

แดง (วงนอก) : 0C 100M 100Y 0K 237R 28G 36B 1ed24c

เหลือง : 0C 0M 100Y 0K

รูปแบบตัวอักษรที่ใช้สำหรับคำว่า "อาเซียน" ในตราสัญลักษณ์คือ Helvetica ตัวเล็ก หนา

รูปแบบตัวอักษรที่ใช้สำหรับคำว่า "เอยูเอ็น" ด้านขวาของตราสัญลักษณ์คือ Eucrosia หนา

๑๕
 ตารางเปรียบเทียบระหว่างกฎบัตรฉบับปัจจุบันกับร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข*

กฎบัตรฉบับปัจจุบัน	สิ่งที่เพิ่มขึ้นจากกฎบัตรฉบับปัจจุบัน	ร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข
<p>PREAMBLE</p> <p>The Fourth Meeting of ASEAN Heads of Government held in 1992 emphasized the need to hasten the development of a regional identity and solidarity, and promote human resources development by considering ways to strengthen the existing network of leading universities and institutions of higher learning in the ASEAN region with a view to ultimately establishing an ASEAN University based on this expanded network. It also declared that ASEAN Member Countries shall continue to enhance awareness of ASEAN among the people in the region through the expansion of ASEAN Studies as part of Southeast Asian Studies in the school and university curricula and the introduction of ASEAN student exchange programmes at the secondary and tertiary levels of education.</p>	<p>ร่างฉบับแก้ไขเพิ่มเติมบทบาทของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนในฐานะที่เป็นองค์ภาวะหนึ่งภายใต้โครงสร้างใหม่ของกฎบัตรอาเซียน โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในส่วนอื่น</p>	<p>PREAMBLE</p> <p>WE, the Member Universities of the ASEAN University Network (hereinafter referred to as the AUN);</p> <p>RECALLING the decision of the ASEAN Heads of Government, gathered at the Fourth ASEAN Summit in 1992, on the need to hasten the development of a regional identity and solidarity, and promote human resource development by considering ways to strengthen the existing network of leading universities and institutions of higher learning in the ASEAN region;</p> <p>UNDERLINING the need of all AUN Members to adhere to the principles of mutual respect and trust, equality and sincerity in cooperation, and take action on the basis of broad participation and shared responsibilities;</p> <p>AFFIRMING with unremitting effort to strengthen university networking through various programmes and activities;</p> <p>NOTING WITH SATISFACTION the establishment of an ASEAN Community comprising the ASEAN Political-Security Community, ASEAN Economic Community, and ASEAN Socio-Cultural Community as enshrined in the ASEAN Charter;</p> <p>NOTING ALSO the inclusion of the AUN as shown in Annex I of the ASEAN Charter as one of the ASEAN Sectoral Ministerial Bodies to function in accordance with the respective established mandates for the support of the ASEAN integration and community building;</p> <p>COMMITTED to utilising our capabilities, expertise, and resources in promoting the sense of ASEANness as well as narrowing development gaps, and enhancing human resources in realising the objective of one ASEAN Community;</p> <p>HEREBY DECIDE to amend the original Charter and adopt this Charter to be the sole source of the authority and rights of the AUN in executing its role in the new ASEAN structure;</p> <p>AND TO THIS END, the Ministers responsible for higher education of the ASEAN Member States have agreed to this Charter.</p>

* ที่มา : ระเบียบวาระการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่องที่ ๕.๓. ร่างกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

<p style="text-align: center;">ARTICLE 1 ORGANIZATION OF THE AUN</p> <p>There shall be established the ASEAN University Network (AUN) to be composed of the leading universities and colleges in ASEAN Member Countries, which shall be known as the Participating Universities.</p>	<p>ระบุไว้ในข้อ 2 ของร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข</p> <p>-เพิ่มบทบาทการทำหน้าที่เป็นหน่วยงาน ด้านนโยบายการอุดมศึกษาในอาเซียน</p>	<p style="text-align: center;">ARTICLE 1 OBJECTIVES</p> <p>The objectives of the AUN are:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. to strengthen existing network of cooperation among universities in ASEAN; 2. to promote collaborative study, research and educational programmes on the priority areas identified by ASEAN; 3. to promote cooperation and solidarity among scholars, academicians and researchers in the ASEAN Member States; and, 4. to serve as the policy-oriented body in higher education in the ASEAN region.
<p style="text-align: center;">ARTICLE 2 OBJECTIVES</p> <p>The general objective of the AUN is to strengthen the existing network of cooperation among universities in ASEAN by promoting collaborative study and research programmes on the priority areas identified by ASEAN.</p> <p>The specific objectives are to promote cooperation and solidarity among scientists and scholars in the ASEAN Member Countries; to develop academic and professional human resources in the region; and to produce and transmit scientific and scholarly knowledge and information to achieve ASEAN goals.</p>	<p>ระบุไว้ในข้อ 1-3 ของร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข</p>	<p style="text-align: center;">ARTICLE 2 STRUCTURE OF THE AUN</p> <p>The AUN shall be composed of a Board of Trustees, Member Universities and a Secretariat.</p>

<p style="text-align: center;">ARTICLE 3 STRUCTURE OF THE AUN</p> <p>The ASEAN University Network shall be composed of a Board of Trustees, Participating Universities and a Secretariat.</p>	<p>ระบุไว้ในข้อ 2 ของร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข</p> <p>- เพิ่มเติมจากกฎบัตรฉบับปัจจุบัน</p> <p>- กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการอำนาจการ และให้มีการประชุมประจำปีเป็นการภายใน</p>	<p style="text-align: center;">ARTICLE 3 AUN BOARD OF TRUSTEES</p> <p>1. The Board of Trustees shall consist of</p> <ol style="list-style-type: none"> a) the Secretary-General of the Commission on Higher Education of Thailand as the host of the AUN Secretariat, as an ex-officio member and Chairman of the Board of Trustees; b) a President/ Rector/ Vice-Chancellor of a Founding Member University from each of the ASEAN Member State plus a President/ Rector/ Vice-Chancellor of one of the Original Member University representing each of the CLMV countries. Founding Member Universities and Original Member Universities of the CLMV countries are listed in Annex I; c) the Secretary-General of ASEAN, as an ex-officio member; d) the Director of Southeast Asian Ministers of Education Organisation (SEAMEO) Secretariat, as an ex-officio member; e) the Chairman of ASEAN Senior Officials Meeting on Education (SOM-ED), as an ex-officio member; and, f) the Executive Director of the AUN, as an ex-officio member <p>2. The Board of Trustees shall be headed by the Chairman and meet annually in closed session.</p>
<p style="text-align: center;">ARTICLE 4 FUNCTIONS OF THE BOARD OF TRUSTEES</p> <p>The AUN Board shall have the following functions:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Formulate policies for the operation of the network; 2. Approve proposals for projects, including budget allocation, work programmes and implementation activities; 3. Appoint the Executive Director and staff that will compose the AUN Secretariat; 4. Conduct periodic review and evaluation of on-going 	<p>- กำหนดให้ทำหน้าที่คัดเลือกมหาวิทยาลัยสมาชิก และการเปิดโอกาสให้ผู้แทนองค์กรอื่นได้เข้ามามีส่วนร่วมและให้การสนับสนุน รวมถึงเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการอำนาจการตามความจำเป็น</p>	<p style="text-align: center;">ARTICLE 4 FUNCTIONS OF THE BOARD OF TRUSTEES</p> <p>1. The AUN Board of Trustees is the highest policy making body of the network and shall have the following powers and functions:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) to approve and review the policies and strategic plan of the AUN Secretariat and to monitor progress of their implementation; b) to approve the establishment of AUN Thematic Networks and to oversee the activities of the Networks; c) to review applications for membership and to formally accept new members;

<p>projects and activities based on the recommendations and assessment of the Executive Director; and,</p> <p>5. Perform such other functions that may be necessary to carry out the objectives of the AUN.</p>		<p>d) to approve the annual budget plan;</p> <p>e) to approve the audited financial report; and,</p> <p>f) to appoint the Executive Director of the AUN Secretariat;</p> <p>2. The Board may invite representatives from other sectors to participate in, and contribute to, the discussion with the Board whenever deemed necessary.</p>
<p>ARTICLE 5 QUALIFICATIONS AND TERM OF THE BOARD OF TRUSTEES</p> <p>The Board of Trustees shall be composed of one representative from each of the ASEAN Member Countries, as designated by the respective governments, the Secretary-General of ASEAN and the Executive Director of the AUN, as ex-officio members. The representative of each Member Country shall preferably be the incumbent head of one of the Member Country's institutions of higher learning.</p> <p>The regular members of the Board shall serve a term of three years; in no case shall the regular members serve for more than two terms.</p> <p>The Board shall meet at least twice a year.</p>	<p>-มติขององค์ประกอบของคณะกรรมการ จำนวนการตามข้อ 3 ในร่างกฎบัตรฉบับ แก้ไข</p>	
	<p>-กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของ อธิการบดีของมหาวิทยาลัยสมาชิก และให้ มีการประชุมร่วมของอธิการบดี มหาวิทยาลัยสมาชิกอย่างน้อยปีละหนึ่ง ครั้ง</p>	<p>ARTICLE 5 AUN MEMBERS</p> <p>1. AUN shall consist of leading universities of ASEAN Member States. Current members of the AUN are listed in Annex 1.</p> <p>2. The AUN Presidents/ Rectors/ Vice-Chancellors shall have the following roles and responsibilities;</p> <p>a) to formulate policies for the operating of the network;</p> <p>b) to formulate the strategic plan of the AUN Secretariat;</p> <p>c) to approve proposals, budget allocation, work programmes and implementation activities for projects;</p> <p>d) to conduct periodic review and evaluation of on-going projects and activities based on the recommendations and assessment of the AUN Executive Director; and,</p> <p>e) to periodically assess and review the accomplishments of the AUN.</p> <p>3. The AUN Rectors' Conference shall be held at least once a year.</p>

<p>ARTICLE 6 ROLE OF THE PARTICIPATING UNIVERSITIES</p> <p>The Participating Universities shall implement the programmes and activities of the AUN.</p>	<p>ระบุไว้ในข้อ 5 ของร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข</p> <p>-กำหนดให้มีการเปิดรับสมัครทุก 2 ปี โดยมีเอกสารชี้แจงขั้นตอนและหลักเกณฑ์การรับสมัครสมาชิก</p>	<p>ARTICLE 6 ADMISSION OF NEW MEMBERS</p> <p>1. The application process for the admission of new members shall be opened every two years.</p> <p>2. Admission of new members into the Network requires the consensus of all AUN Board Members.</p> <p>3. The procedure and criteria for member application and admission are as shown in Annex 2.</p>
<p>ARTICLE 7 FUNCTIONS OF THE SECRETARIAT</p> <p>The Secretariat shall have the following functions:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Plan and organize programmes, projects and activities of the AUN; 2. Coordinate, monitor and evaluate programmes, projects and activities of the AUN; 3. Propose and develop ideas, innovations or mechanisms for sourcing and generating funds for the operationalization of a self-reliant and self-sustaining AUN; and, 4. Assess and review periodically the accomplishments of the AUN. <p>The Secretariat shall be headed by an Executive Director.</p>	<p>ระบุไว้ในข้อ 9 ของร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข</p>	
	<p>-กำหนดข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกซึ่งเพิ่มเติมขึ้นจากกฎบัตรฉบับปัจจุบัน</p>	<p>ARTICLE 7 COMMITMENT OF MEMBERS</p> <p>1. All members shall have equal rights to participate in all AUN activities.</p> <p>2. To ensure effective collaboration, AUN members shall endeavour to implement the following measures in the best possible manner:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) provide funding on a cost-sharing basis for projects in the region; b) generate funds from other sources to support AUN projects;

		<p>c) allocate financial support from the budget of the university for AUN priority programmes;</p> <p>d) facilitate collaborative research activities among AUN members and partners;</p> <p>e) facilitate student, scholar, faculty, and administrator exchanges among AUN members and partners; and,</p> <p>f) authorise administrators or faculty members to serve in the AUN Secretariat or the AUN Board of Trustees when nominated/elected.</p>
<p>ARTICLE 8 QUALIFICATIONS AND TERM OF THE EXECUTIVE DIRECTOR</p> <p>The Executive Director must have an outstanding record in managing or directing international programmes and cooperation projects which are recognised in the region. He/she shall be appointed by the AUN Board for a fixed term of 4 (four) years, renewable for another term.</p>	<p>- ระบุไว้ในข้อ 10 ของร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข</p>	
	<p>- กำหนดให้ AUN Secretariat ตั้งอยู่ที่ประเทศไทย</p> <p>- ดำเนินงานในรูปแบบขององค์กรที่ไม่แสวงหากำไร เป็นองค์กรอิสระ มีสถานะเป็นองค์กรระหว่างประเทศ และไม่เกี่ยวข้องทางการเมืองทั้งในการบริหารจัดการ บุคลากรและการปฏิบัติงาน</p> <p>- มีสภาพบุคคลตามกฎหมาย</p> <p>- ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการทำงาน</p>	<p>ARTICLE 8 AUN SECRETARIAT</p> <p>1. The AUN Secretariat shall consist of the Executive Director and such staff as may be required.</p> <p>2. The Office of the AUN Secretariat is located in Bangkok, Thailand.</p> <p>3. The AUN Secretariat, with this Charter, shall hereby operate as a non-profit, autonomous organisation, international in status and non-political in management, staffing and operations.</p> <p>4. The AUN Secretariat shall possess full legal personality and have the capacity to carry out activities towards the fulfilment of its objectives.</p> <p>5. The working language of the AUN shall be English.</p>



<p style="text-align: center;">ARTICLE 9 FUNCTIONS OF THE EXECUTIVE DIRECTOR</p> <p>The Executive Director shall have the following functions:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Manage the activities of the AUN Secretariat; 2. Coordinate and monitor the programmes of the participating universities; and, 3. Perform such other functions which may be assigned by the Board of Trustees from time to time. <p>He/she shall be provided with professional staff who are knowledgeable in, among others, the fields of ASEAN Studies, science and technology, higher education, economics, finance and law.</p>	<p>ระบุไว้ในข้อ 10 ของร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข</p>
<p style="text-align: center;">ARTICLE 10 REPORTING SYSTEM AND ACCOUNTABILITY</p> <p>The Executive Director shall render an annual report of accomplishment of the projects and activities being coordinated and/ or implemented by the AUN to the Board of Trustees. Such report shall be furnished to appropriate ASEAN bodies and the governments of the Member Countries, including funding private institutions/individuals.</p>	<p>-เพิ่มการร่วมมือกับสถาบัน/องค์กรด้านการอุดมศึกษาอื่นทั้งในและนอกภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของอาเซียน</p>
<p style="text-align: center;">ARTICLE 9 FUNCTIONS OF THE AUN SECRETARIAT</p> <p>1. The AUN Secretariat shall oversee the planning and implementation of the following functions:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) plan and organise AUN programmes, projects and activities; b) coordinate, monitor and evaluate AUN programmes, projects and activities; c) propose and develop ideas, innovations or mechanisms for sourcing and generating funds for the operationalisation of a self-reliant and self-sustaining AUN; and, d) collaborate with other higher education institutions and organisations, within the region and beyond, in enhancing capacity building of ASEAN. 	<p>ระบุไว้ในข้อ 11 ของร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข</p>



- กำหนดคุณสมบัติ หน้าที่ และวาระการ
ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการบริหาร

**ARTICLE 10
EXECUTIVE DIRECTOR**

1. The AUN Secretariat shall be managed by an Executive Director.
2. The Executive Director shall:
 - a) hold an outstanding record in managing or directing international programmes and cooperation projects which are recognised in the region;
 - b) be nominated and endorsed by the Office of the Higher Education, Commission, Thailand, as the host country of the AUN Secretariat, before being appointed to the position of Executive Director after approval by all members of the AUN Board of Trustees;
 - c) be willing to serve for a fixed term of 4 years and will be eligible for reappointment for a second term in accordance with the provision in Article 10, paragraph 2b;
3. The functions of the Executive Director, shall be to:
 - a) manage the activities of the AUN Secretariat and ensure that the objectives as defined in Article 1 are carried out;
 - b) serve as secretary to the AUN Board of Trustees and the AUN Rectors' Conference; and,
 - c) perform such other functions assigned by the Board of Trustees and the AUN Rectors' Conference as may be deemed necessary.
4. The Executive Director shall be assisted by professional staff who are knowledgeable in the fields of ASEAN Studies, science and technology, higher education, economics, finance, law, etc.
5. The release or removal of the AUN Executive Director before the end of his/her term may be made by the approval of all members of the AUN Board of Trustees, or at the request of the Board with the endorsement of the Office of the Higher Education Commission, Thailand.
6. The vacancy resulting from the provision in Article 10 paragraph 5 or because of death shall be filled in accordance with the provision in Article 10 paragraph 2b.

<p>ARTICLE 11 BUDGET</p> <p>The AUN shall have a three-year plan and an annual budget which shall be approved by the Board of Trustees.</p>	<p>- กำหนดให้ผู้ชำนาญการบริหารต้อง รายงานผลการดำเนินงานต่อ คณะกรรมการอำนวยการและที่ประชุม รัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน</p>	<p>ARTICLE 11 REPORTING SYSTEM AND ACCOUNTABILITY</p> <p>The Executive Director shall render an annual progress report of AUN projects and activities to the Board of Trustees and the report shall be furnished to the ASEAN Education Ministers Meeting.</p>
<p>ARTICLE 12 FUND SOURCING COMMITTEE</p> <p>The Board of Trustees shall create a fund-sourcing Committee which shall develop fund-generating projects for the AUN.</p>	<p>- กำหนดให้รัฐบาลไทยในฐานะประเทศ เจ้าภาพที่ตั้งสำนักงานการสนับสนุน ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน - กำหนดให้สมาชิกเข้าร่วมในกิจกรรม บนพื้นฐานต่างตอบแทน</p>	<p>ARTICLE 12 BUDGET</p> <p>1. As the host country of the AUN Secretariat, the Royal Thai Government shall bear the operational costs of the AUN Secretariat.</p> <p>2. Unless receiving financial support from external funds, within the region or beyond, AUN Member Universities shall be responsible for the costs of participating in AUN activities on a cost-sharing basis.</p>
<p>ARTICLE 13 ACCOUNT AND AUDIT</p> <p>The funds of the AUN shall be deposited in a reputable bank in the account of the AUN hereinafter referred to as the AUN Account.</p> <p>The AUN Account shall be managed by the Executive Director in accordance with the approved budget and the three-year plan.</p> <p>The AUN Account shall be audited by a firm of auditors selected by the Board of Trustees.</p>	<p>สาระไม่เปลี่ยนแปลง</p>	<p>ARTICLE 13 ACCOUNT AND AUDIT</p> <p>1. Funds for the Secretariat shall be deposited in a reputable bank in the account of the "ASEAN University Network" (hereinafter referred to as "the AUN Account").</p> <p>2. The AUN Account shall be managed by the Executive Director.</p> <p>3. The AUN Account shall be audited by a firm of auditors approved by the Chairman of the Board of Trustees.</p>

<p>ARTICLE 14 AMENDMENT</p> <p>The provisions of this Charter may be amended upon request of any member, which shall be submitted to the Board of Trustees through the Executive Director three months before the scheduled meeting of the Board.</p> <p>Any amendment to this Charter shall be made by consensus of all the members of the Board, and shall come into force upon adoption by the Board.</p>	<p>-กำหนดขั้นตอนในการแก้ไขกฎบัตร ซึ่งระบุในข้อ 15 ของร่างกฎบัตรฉบับแก้ไข</p>	<p>ARTICLE 15 AMENDMENTS</p> <p>A request for amendments of this Charter may be initiated by any Member University and presented as an agenda at the AUN Rectors' Conference before being submitted to the AUN Board of Trustees for endorsement and the ASEAN Education Ministers for ratification.</p>
<p>ARTICLE 15 DISPUTES OF INTERPRETATION</p> <p>Any question or dispute concerning the interpretations of any provision of this Charter shall be settled by the Board of Trustees.</p>	<p>สาระไม่เปลี่ยนแปลง</p>	<p>ARTICLE 16 DISPUTES OF INTERPRETATION</p> <p>Any question or dispute concerning the interpretations of any provision of this Charter shall be settled by the Board of Trustees.</p>
<p>ARTICLE 16 ENTRY INTO FORCE</p> <p>This Charter shall come into force upon adoption by the Ministers responsible for Higher Education of the ASEAN Member Countries.</p>	<p>สาระไม่เปลี่ยนแปลง</p>	<p>ARTICLE 17 ENTRY INTO FORCE</p> <p>This Charter shall enter into force on the date of the completion of signing by the Ministers responsible for higher education of the ten ASEAN Member States.</p>
	<p>- กำหนดตราสัญลักษณ์ - เพิ่มเติมจากกฎบัตรฉบับปัจจุบัน</p>	<p>ARTICLE 14 AUN LOGO</p> <p>The AUN logo shall be as shown in Annex 3.</p>

กิจกรรมความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน *
(ASEAN University Network)



1. ความเป็นมา

นับตั้งแต่มีการจัดตั้งสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน ในปี 2510 ได้มีความพยายามในการส่งเสริมและผลักดันให้ความร่วมมือทางด้านต่างๆ มีผลเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการทหาร ด้านการเศรษฐกิจการค้า และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความร่วมมือทางการศึกษาด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดหมายหลักในการก่อตั้งสมาคมอาเซียน เนื่องจากเชื่อว่าการร่วมมือในด้านนี้จะเป็รากฐานในการรองรับความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจต่อไปในอนาคต หากพิจารณาในภาพรวมจะเห็นได้ว่าการพัฒนาในด้านการค้า สังคมและวัฒนธรรมมีความเจริญรุดหน้าเป็นอย่างดีจึงเห็นได้จากการก่อตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน เป็นต้น อย่างไรก็ตามหากแยกพิจารณาในประเด็นทางการศึกษาจะพบว่าในอดีตที่ผ่านมาได้มีความร่วมมือที่มองเห็นเป็นรูปธรรมมากนัก

ดังนั้นในปี 2535 การประชุมระดับผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนจึงได้มีการหยิบยกประเด็นเรื่องความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันด้านการศึกษาของภูมิภาคนี้ขึ้นมาพิจารณา และมีความเห็นว่าน่าจะจัดให้มีกลไกที่จะเชื่อมโยงมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียนเข้าด้วยกันในลักษณะของมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University) ดังนั้น สำนักเลขาธิการอาเซียนจึงได้จัดการประชุมเพื่อแสวงหาหนทางในการสร้างกลไกดังกล่าว โดยเริ่มจากแนวคิดที่จะตั้งมหาวิทยาลัยอาเซียน หากแต่มีอุปสรรคสำคัญในเรื่องที่ตั้งและงบประมาณที่จะนำมาสนับสนุนโครงการ ท้ายสุดแนวความคิดที่ทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันในการที่จะช่วยกันบรรลุมติประสงค์ดังปณิธานของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนและสามารถเห็นผลในทางปฏิบัติในขณะเดียวกันก็คือ การจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network: AUN) เพื่อทำหน้าที่ในการประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน ในกรณีนี้ สำนักเลขาธิการอาเซียนได้ทำการร่างกฎบัตรขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะอนุกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา (ASEAN Subcommittee on Education: ASCOE) ซึ่งในที่สุดได้มีการลงนามกฎบัตรดังกล่าวโดยรัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านการอุดมศึกษาของอาเซียน ผู้แทนจากคณะอนุกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา และผู้แทนจากสำนักเลขาธิการอาเซียนในเดือนพฤศจิกายน 2540 พร้อมกันนั้นก็มีการลงนามในข้อตกลงจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนโดยอธิการบดีมหาวิทยาลัยสมาชิก

จุดมุ่งหมายประการสำคัญในการจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน คือการส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษา อันเป็นกลไกสำคัญในการสร้างรากฐานให้กับสังคมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในภูมิภาค ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ที่มุ่งสร้างอาเซียนให้เป็น "a concert of Southeast Asian Nations, outward looking, living in peace, stability and prosperity, bonded together in partnership in dynamic development and in a community of caring societies."

* ที่มา : หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ 0507(4)/852 ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553 เรื่อง การขอความเห็นชอบและอนุมัติการลงนามในกฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน. (สิ่งที่มาด้วย 3)

AUNหรือเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนจึงเป็นการรวมตัวกันของมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของภูมิภาคและสร้างสำนึกร่วมในความเป็นอาเซียน ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยสมาชิกจำนวน 22 แห่ง มหาวิทยาลัยไทยที่เป็นสมาชิก ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยมหิดล

ประเทศไทยโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการอำนวยการเครือข่ายฯ (Chairman of AUN Board of Trustees) ขณะเดียวกัน ประเทศไทยยังเป็นเจ้าภาพในการจัดตั้งสำนักงานเลขานุการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN Secretariat: AUNS) โดยมีที่ตั้งถาวร ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลไทยมาตั้งแต่ปี 2540

2. การดำเนินงาน

โครงสร้างการบริหารการจัดการของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนประกอบด้วยองค์หลักซึ่งทำหน้าที่ในการบริหารงานของเครือข่ายฯ ได้แก่

2.1 คณะกรรมการอำนวยการ (Board of Trustees: BOT)

ในด้านการบริหารจัดการ เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนมีคณะกรรมการอำนวยการ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางของการดำเนินงาน โดยมีสมาชิกประกอบด้วยผู้แทนของมหาวิทยาลัยสมาชิกประเทศละ 1 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีที่รับผิดชอบดูแลเรื่องการศึกษาของประเทศนั้น ๆ รวมจำนวน 10 คน (ประเทศไทยมีเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นสมาชิกและเป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการเครือข่ายฯ) เลขาธิการอาเซียน ประธานเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษา (SOM-ED) และผู้อำนวยการบริหารเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน รวมทั้งสิ้น 13 คน ทั้งนี้ คณะกรรมการอำนวยการมีการประชุมประจำปีเพื่อร่วมหารือและทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาและกำหนดนโยบายในการทำงาน

2.2 สำนักงานเลขานุการ (AUN Secretariat: AUNS)

คณะกรรมการอำนวยการได้ดำเนินการจัดตั้งสำนักงานเลขานุการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนในปี 2540 โดยแต่งตั้งศาสตราจารย์สุภชัย ยาวะประภาสเป็นผู้อำนวยการบริหารตั้งแต่ปี 2540-2547 รองศาสตราจารย์พิณิตี รัตนานุกูล เข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการบริหารตั้งแต่ปี 2548-2552 ปัจจุบันมีรองศาสตราจารย์นันทนา คชเสนี เป็นผู้อำนวยการบริหารตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2552 และมีสำนักงานเลขานุการตั้งอยู่ ณ ห้อง 210 อาคารจามจุรี 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. มหาวิทยาลัยสมาชิก

เมื่อเริ่มจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนมีมหาวิทยาลัยสมาชิกรวม 11 สถาบันจาก 6 ประเทศ ได้แก่ บรูไน ดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ต่อมาเมื่อสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และกัมพูชาประชาธิปไตย เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน เครือข่ายฯ ได้ขยายจำนวนสมาชิกครอบคลุมประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ รวม 17 สถาบัน

ต่อมาในปี 2549 ที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนมีมติเห็นชอบให้รับสมาชิกใหม่เพิ่มอีก 4 สถาบัน และในปี 2552 เพิ่มอีก 1 สถาบัน ทำให้ปัจจุบันเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนมีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 22 มหาวิทยาลัย ได้แก่



1. Universiti Brunei Darussalam (Brunei Darussalam)
2. Royal University of Phnom Penh (Cambodia)
3. Royal University of Law and Economics, (Cambodia สมาชิกล่าสุด)
4. Universitas Indonesia (Indonesia)
5. Universtias Gadjah Mada (Indonesia)
6. Institut Teknologi Bandung (Indonesia)
7. National University of Laos (Lao PDR)
8. Universiti Sains Malaysia (Malaysia)
9. Universiti Malaya (Malaysia)
10. Universiti Kebangsaan (Malaysia)
11. Yangon University (Myanmar)
12. Institute of Economics (Myanmar)
13. University of the Philippines (the Philippines)
14. De La Salle University (the Philippines)
15. Ateneo de Manila University (the Philippines)
16. National University of Singapore (Singapore)
17. Nanyang Technological University (Singapore)
18. Chulalongkorn University (Thailand)
19. Burapha University (Thailand)
20. Mahidol University (Thailand)
21. Vietnam National University, Hanoi (Viet Nam)
22. Vietnam National University, Ho Chi Minh (Viet Nam)

4. ผลการดำเนินงาน

นับตั้งแต่ก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนได้มุ่งมั่นทำหน้าที่ในการประสานความร่วมมือด้านอุดมศึกษาของภูมิภาคโดยสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การจัดประชุมเชิงวิชาการ ประชุมปฏิบัติการ การสัมมนา การแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและการทำวิจัยร่วม การเดินทางไปทัศนศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียนและประเทศคู่เจรจา การให้ทุนการศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งการจัดพิมพ์เอกสารทางวิชาการและจดหมายข่าว ปัจจุบันเครือข่ายดำเนินกิจกรรมทั้งระหว่างประเทศสมาชิก และกับประเทศคู่เจรจา (ASEAN Dialogue Partner) รวมทั้งกับหน่วยงาน/องค์กรอื่นๆ ดังนี้

4.1 กิจกรรมระหว่างประเทศสมาชิก

(1) ASEAN Studies Programme

เพื่อส่งเสริมสำนึกความเป็นอาเซียนและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในภูมิภาค AUN ได้จัดทำหลักสูตรแกนของหลักสูตรอาเซียนศึกษา (ASEAN Studies Programme Syllabi) ในระดับปริญญาโทซึ่งเป็นหลักสูตรร่วมแบบบูรณาการที่จะส่งเสริมการถ่ายโอนหน่วยกิต และกิจกรรมการแลกเปลี่ยน นักศึกษาและบุคลากรของภูมิภาคอาเซียนในอนาคต AUN ได้พัฒนา 6 ประมวลรายวิชาขึ้นโดยได้รับเงินสนับสนุนจากมูลนิธิอาเซียนประมาณ 3 ล้านบาท และได้ทำการเผยแพร่ไปยังมหาวิทยาลัยสมาชิกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ Asia-Europe Institute, University of Malaya ได้พัฒนาและเริ่มเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาโทด้านอาเซียนศึกษา (International Masters in ASEAN Studies: IMAS) ในปีการศึกษา 2549/2550 และจะเริ่มเปิดหลักสูตรระดับปริญญาเอกด้านอาเซียนศึกษาในปลายปี 2552

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะประธานคณะกรรมการอำนวยการ ได้สนับสนุนทุนการศึกษาในระดับปริญญาโทด้านอาเซียนศึกษา ณ มหาวิทยาลัยมาลายา ประเทศมาเลเซียภายใต้โครงการทุนพัฒนาอาจารย์แก่ผู้สมัครขอรับทุนจากประเทศไทยจำนวน 3 ทุนอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2547

(2) AUN Educational Forum and Young Speakers Contest

เป็นกิจกรรมประจำปีของมหาวิทยาลัยสมาชิกเครือข่ายฯ วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนี้เพื่อให้นักศึกษาและอาจารย์ ได้มีโอกาสทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับความเป็นอาเซียนในด้านต่างๆ ทั้งด้านประวัติศาสตร์ การปกครอง การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ทั้งยังเปิดโอกาสให้เยาวชนได้มีเวทีในการแสดงความสามารถด้านวาทยศิลป์ การแสดงออกทางความคิด รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวกับอาเซียน ทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติและของภูมิภาคในอนาคต โดยกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วย (1) The speakers contest (2) The Educational Forum (3) The workshop and special lecture (3) The educational tour (4) The cultural programme ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวได้จัดมาแล้ว 11 ครั้ง สำหรับการจัดงานครั้งที่ 12 Royal University of Phnom Penh รับเป็นเจ้าภาพในปี 2010 และครั้งที่ 13 โดยมหาวิทยาลัยมหิดลในปี 2011 และครั้งที่ 14 โดย Vietnam National University-Ho Chi Minh City ในปี 2012

(3) ASEAN Youth Cultural Forum

จุดประสงค์หลักของกิจกรรมคือ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมระหว่างเยาวชนในอาเซียน โดยเน้นด้านการแสดงทางวัฒนธรรมประจำชาติและการผสมผสานทางวัฒนธรรมร่วมสมัยตามหัวข้อที่กำหนด ซึ่งแตกต่างกันในแต่ละปี นอกจากนี้ นักศึกษาและอาจารย์ยังมีโอกาสได้เยี่ยมชมสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมต่างๆ ของประเทศเจ้าภาพ โดยมหาวิทยาลัยสมาชิกสวมแห่งของไทยได้เป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดงานครั้งที่ 7 เมื่อเดือนพฤษภาคม 2552 และ National University of Singapore รับเป็นเจ้าภาพจัดงานครั้งที่ 8 ในปี 2010

(4) Student Exchange Programme

เป็นกิจกรรมระยะยาวที่มหาวิทยาลัยสมาชิกได้จัดสรรทุนการศึกษาให้นักศึกษาทั้งในสังกัดมหาวิทยาลัยสมาชิกและจากประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี จากข้อมูลปี 2547-2552 พบว่ามหาวิทยาลัยสมาชิกได้จัดสรรทุนศึกษาให้นักศึกษารวมทั้งสิ้นจำนวน 205 ทุน

(5) Distinguished Scholars Programme

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยสมาชิกได้มีโอกาสเดินทางไปบรรยาย ณ มหาวิทยาลัยอื่นๆ ในกลุ่มประเทศสมาชิกเป็นเวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในหมู่นักวิชาการอาเซียนอันจะนำไปสู่การทำวิจัยและจัดทำหลักสูตรการศึกษาร่วมกันอย่างจริงจังในอนาคต

(6) Collaborative Research

หัวใจหลักของกิจกรรมคือ การสร้างความรู้โดยผ่านการวิจัย งานวิจัยงานแรกซึ่งถือเป็นโครงการนำร่องได้ริเริ่มในปี 2545 โดยได้รับทุนจากมูลนิธิอาเซียนในปี 2547 โดยงานวิจัย 2 เล่มภายใต้โครงการนี้ได้รับการตีพิมพ์ในรูปแบบของหนังสือวิชาการ และเผยแพร่ไปยังมหาวิทยาลัยสมาชิกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ "Software Development and Information Technology Training in Five ASEAN Countries: with the Strengths and Weaknesses of Some Software Development Firms in Malaysia, the Philippines, Singapore, Thailand and Viet Nam" และ "Development and Performance of Mutual Funds in Five ASEAN Countries: Indonesia, Malaysia, the Philippines, Singapore and Thailand"

(7) Information Networking

AUN ได้พัฒนาโฮมเพจซึ่งเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยสมาชิกและสำนักเลขาธิการอาเซียนเพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างมหาวิทยาลัยสมาชิก รวมถึงจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางร่วมในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน (AUN Inter-Library Online: AUNILO) ซึ่งเป้าหมายสูงสุดของโครงการคือ การพัฒนาไปสู่การเรียนการสอนออนไลน์และมหาวิทยาลัยเสมือนจริงในที่สุด (Virtual University) ปัจจุบัน The University of Malaya Library รับผิดชอบที่ตั้งของ AUNILO Portal และได้มีการจัดตั้ง AUNILO Portal ขึ้นที่ <http://aunilo.wordpress.com>

(8) Quality Assurance (AUN-QA)

เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยสมาชิกให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ในการประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยสมาชิก (Workshop on AUN-QA Alliance in 2000) ที่ประชุมได้ให้การรับรอง "Bangkok Accord on AUN-QA" ซึ่งใช้เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาการประกันคุณภาพอุดมศึกษาของอาเซียน และที่ประชุมยังได้เห็นชอบให้มหาวิทยาลัยสมาชิกแต่งตั้ง Chief Quality Officer (CQO) ขึ้นมารับผิดชอบการประสานงานการประกันคุณภาพของ AUN โดยกำหนดให้มีการประชุมร่วมกันของ CQO ทุกๆ 6 เดือน พร้อมทั้งได้จัดทำ AUN QA Guidelines

และ AUN QA Manual for the Implementation of the Guidelines เพื่อเป็นคู่มือในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพระหว่างมหาวิทยาลัยสมาชิก กิจกรรมอื่นภายใต้โครงการได้แก่ การจัดฝึกอบรม (Training for New Assessors, AUN-QA Training) การประชุมด้าน Actual Quality Assessment (ครั้งที่ 7 จัดที่ Vietnam National University-Hanoi ในเดือนธันวาคม 2552)

(9) ASEAN Graduate Business and Economics Programme (AGBEP) Network

เป็นเครือข่ายที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร และนักศึกษาในภูมิภาคอาเซียนในสาขาวิชาบริหารธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ โดยมีสำนักงานเลขานุการเครือข่ายตั้งอยู่ที่ประเทศอินโดนีเซีย กิจกรรมประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์ จัดทำผลงานวิจัย และวารสารของเครือข่าย นอกจากนี้ยังจัดการประชุมสัมมนาประจำปีของเครือข่ายฯ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปรับปรุงและพัฒนาเครือข่ายฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(10) Initiative for ASEAN Integration (IAI)

เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนาทางด้านอุดมศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างประเทศสมาชิกดั้งเดิมของอาเซียน 6 ประเทศกับประเทศสมาชิกใหม่ 4 ประเทศ ได้แก่ พม่า ลาว กัมพูชา และเวียดนาม สำนักงานเลขานุการเครือข่ายฯ ร่วมกับสำนักเลขาธิการอาเซียนได้ร่วมกันจัดทำโครงการพัฒนาการจัดการอุดมศึกษา "Enhancing Higher Education Management in CLMV Countries" เพื่อระบุและลำดับความสำคัญในการจัดการอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน ทั้งนี้รัฐบาลประเทศบรูไนดารุสซาลามได้ให้การสนับสนุนงบประมาณการสำรวจความต้องการและทรัพยากรที่มีอยู่ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการอุดมศึกษาของประเทศ CLMV และมูลนิธิอาเซียนได้ให้การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดการประชุมปฏิบัติการเพื่อกำหนด จัดลำดับความสำคัญ และประเมินความต้องการในการจัดการอุดมศึกษาของประเทศ CLMV ปัจจุบันรัฐบาลญี่ปุ่นได้สนับสนุนงบประมาณผ่าน Japan-ASEAN Integration Fund (JAIF) สำหรับการฝึกอบรมด้าน QA ให้แก่ประเทศ CLMV โดย Vietnam National University-Ho Chi Minh City ยินดีเป็นเจ้าภาพจัดฝึกอบรมในเวียดนามในเดือนธันวาคม 2552 สำหรับ Royal University of Phnom Penh, National University of Laos และ University of Yangon จะแจ้งวันที่แน่นอนในการจัดงานต่อไป

(11) AUN Intellectual Property Network (AUNIP Network)

เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญาของภูมิภาค โครงการ AUN Intellectual Property Network (AUNIP Network) จึงได้จัดตั้งขึ้นเป็น Sub-network ของ AUN เมื่อปี 2550 โดยมีสำนักงานเลขานุการอยู่ที่สถาบันทรัพย์สินทางปัญญาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กิจกรรมที่ผ่านมาประกอบด้วย การจัด Workshop on Enhancement of IP Teaching in ASEAN เมื่อวันที่ 12-14 กันยายน 2550 โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดงานจากมูลนิธิญี่ปุ่น และ ECAP II ได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้เชี่ยวชาญชาวยุโรปที่เดินทางมาเป็นวิทยากรในงาน ซึ่งในการประชุม AUNIP ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2550 ที่ประชุมได้มีมติให้จัดการประชุม AUNIP เป็นประจำทุกปี

(12) Internship Programme

เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกร่วมกันในความเป็นอาเซียน AUN ได้ริเริ่มดำเนินงานโครงการนำร่องในปี 2552 โดยสนับสนุนให้นักศึกษาอาเซียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และตระหนักในความเป็นอาเซียนผ่านการศึกษาดูงาน/ร่วมปฏิบัติงานในหน่วยงาน/องค์กรของอาเซียนซึ่งเป็นประสบการณ์จริงจากการทำงานระหว่างเรียน ทั้งนี้ เนื่องจากการระบาดของไข้หวัด H1N1 ในระยะแรกจึงมีเพียงนักศึกษาจาก Universitas Indonesia จำนวน 1 คนเข้าร่วมโครงการ ณ สำนักเลขาธิการอาเซียนเป็นเวลา 4 สัปดาห์ตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม-18 มิถุนายน 2552 สำหรับปี 2553 สำนักเลขาธิการอาเซียนได้เสนอให้เพิ่มจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ณ สำนักเลขาธิการอาเซียน 2 คนต่อปี และขยายระยะเวลาจากเดิมเป็น 6-8 สัปดาห์

(13) ASEAN Credit Transfer System

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนนักศึกษาในกลุ่มมหาวิทยาลัยสมาชิกภายใต้เงื่อนไขการใช้ระบบการถ่ายโอนหน่วยกิตของอาเซียน ซึ่งโครงการนี้เป็นผลจากข้อเสนอของที่ประชุมปฏิบัติการ AUN-QA ครั้งที่ 9 ภายใต้หัวข้อ Mechanism for ASEAN Credit Transfer System (ACTS) เมื่อวันที่ 11-12 ธันวาคม 2551 ณ Universitas Indonesia ซึ่งได้เสนอให้มีการจัดตั้ง AUN-ACTS ขึ้น และต่อมา Universitas Indonesia ได้รับเป็นที่ตั้ง AUN-ACTS Secretariat โดยมีคณะกรรมการบริหารทำหน้าที่ในการพิจารณาแนวทางการพัฒนาระบบการถ่ายโอนหน่วยกิตของอาเซียน ในระยะแรกจะรวบรวมข้อมูลหลักสูตรที่เปิดให้มีการแลกเปลี่ยนหน่วยกิตในกลุ่มมหาวิทยาลัยสมาชิก และพัฒนาเว็บไซต์ โดยกำหนดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับระบบการถ่ายโอนหน่วยกิตของอาเซียน โครงสร้าง กระบวนการฐานข้อมูลหลักสูตร และทุน ซึ่งขณะนี้โครงการนำร่อง ASEAN Credit Transfer System Pilot Project ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการเครือข่ายฯ แล้ว และอยู่ระหว่างการเสนอขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทุน

(14) Human Rights Education Network

เพื่อส่งเสริมและเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการด้านการศึกษาสิทธิมนุษยชนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและนักการศึกษาของมหาวิทยาลัยสมาชิก AUN รวมถึงเพื่อสนองตอบต่อการจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights) ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎบัตรอาเซียน โดยมีมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นหน่วยประสานงานหลักและ AUN-HREN Secretariat

(15) Rectors' Conference

เป็นเวทีการหารือร่วมของอธิการบดีมหาวิทยาลัยสมาชิกทั้งหมดอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อเรียนรู้และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในอาเซียนและภูมิภาคอื่นๆ ในประเด็นที่เป็นความท้าทายและเกี่ยวข้องกับอาเซียน

4.2 กิจกรรมกับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน

(1) ASEAN-China

AUN ได้ริเริ่มความร่วมมือกับประเทศจีน โดยได้ร่างแผนโครงการ ASEAN-China Academic Cooperation and Exchange Programme ขึ้น เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างอาเซียนและจีน และได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก ASEAN-China Joint Co-operation Committee กิจกรรมภายใต้โครงการได้แก่ การประชุมอธิการบดีอาเซียน-จีน (ASEAN-China Rectors' Conference) ซึ่งได้จัดประชุมร่วมกันมาแล้ว 2 ครั้งในประเทศไทยและประเทศเวียดนาม ตามลำดับ และในครั้งที่ 3 University of Malaya รับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในระหว่างวันที่ 29-31 มีนาคม 2553 สำหรับการประชุมร่วมมหาวิทยาลัยอาเซียน-จีน (Round Table Meeting between China and ASEAN Universities) ซึ่ง Yunnan University ของจีนรับเป็นผู้ประสานงานจัดเตรียมการประชุม ครั้งที่ 2 ในช่วงปลายปี 2553

(2) ASEAN-European Union

- EC-ASEAN Intellectual Property Rights Co-operation Programme (ECAPIII)

AUN ได้ร่วมมือกับ ECAPII ดำเนินโครงการ ECAPIII เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาโดยเฉพาะในงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นกลไกการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญาจากยุโรปมาให้ความรู้และร่วมพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน รวมถึงการจัดตั้งเครือข่ายระหว่างคณาจารย์ด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียนกับเครือข่ายสถาบันทรัพย์สินทางปัญญาของยุโรป (European Intellectual Property Institutes Network: EIPIN)

- ASEAN-European Engineering Exchange Programme (ASE3)

ASE3 เป็นโครงการความร่วมมือระหว่าง AUN กับ Global Education for European Engineers and Entrepreneurs (GE4) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษา การทำวิจัยร่วม และการฝึกงานระหว่างภูมิภาคอาเซียนและภูมิภาคยุโรป การดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมา National University of Singapore (NUS) รับเป็นผู้ประสานงานโครงการ โดยได้ยื่นข้อเสนอไปยังสำนักงานเลขานุการ GE4 ในการขยายเครือข่ายความร่วมมือให้ครอบคลุมถึงกลุ่ม AE3 ในอเมริกาเหนือ LAE3 ในลาตินอเมริกา และ RE3 ในรัสเซีย รวมถึงการฝึกงานกับสถานประกอบการที่เป็นหุ้นส่วนความร่วมมือของ GE4 แต่ยังไม่มีการตอบกลับมายัง NUS ทั้งนี้ในการประชุม AUN-BOT ครั้งที่ 22 ที่ประชุมมีมติให้สำนักงานเลขานุการ AUN เป็นผู้ประสานงานโครงการและติดต่อประสานงานความคืบหน้ากับ GE4

(3) ASEAN-Japan

โครงการ ASEAN University Network/Southeast Asia Engineering Education Development Network (AUN/SEED-Net) ริเริ่มขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครือข่ายทางสาขาวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนและญี่ปุ่น และยกระดับการศึกษา การวิจัยในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก Japan International Cooperation Agency (JICA) และมูลนิธิอาเซียน มหาวิทยาลัยไทยที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีสำนักงานเลขานุการ AUN/SEED-Net อยู่ที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมของโครงการประกอบด้วยการจัดส่งผู้เชี่ยวชาญชาวญี่ปุ่นไปยังสำนักงานเลขานุการฯ การให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัย การสนับสนุนการสัมมนาทางวิชาการและการส่งผู้เชี่ยวชาญไปยังมหาวิทยาลัยสมาชิก การให้ความช่วยเหลืออุปกรณ์การทำวิจัย การสนับสนุนการตีพิมพ์วารสารทางวิชาการ และการจัดทำเว็บไซต์ การให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ปริญญาเอก และทุนอบรมระยะสั้นภายในกลุ่มมหาวิทยาลัยสมาชิก ปัจจุบันรัฐบาลญี่ปุ่นได้พิจารณาเห็นชอบกับโครงการ AUN/SEED-Net Phase II โดยโครงการระยะที่สองได้เริ่มดำเนินงานตั้งแต่เดือนมีนาคม 2551

(4) ASEAN-Korea

กิจกรรมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับเกาหลีใต้

- ASEAN-ROK Academic Exchange Programme

โครงการนี้เป็นความร่วมมือกับ Korea Association of Southeast Asian Studies หรือ KASEAS เพื่อส่งเสริมการสร้างผลงานวิจัยและความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเกาหลี และเอเชียตะวันออกโดยรวม ที่ผ่านมามีการจัดกิจกรรมหลายกิจกรรมภายใต้ความร่วมมือนี้ อาทิ การประชุมทางวิชาการ การวิจัยร่วมระหว่างนักวิจัยอาเซียนและเกาหลี การให้ทุนส่งเสริมการวิจัย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมโต๊ะกลม การผลิตผลงานวิจัยในรูปแบบของหนังสือวิชาการ เป็นต้น โดยกิจกรรมต่างๆ ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปัจจุบัน

- International College Student Exchange Programme between Korea and ASEAN Nations

โดยเงินสนับสนุนจาก ASEAN-ROK Special Cooperation Fund และ Daejeon University โดยโครงการนี้ได้ดำเนินมาเป็นระยะเวลา 7 ปี นับตั้งแต่ปี 2545 โดยในปีแรกนั้น นักศึกษาจากประเทศอาเซียน 10 คนได้รับทุนให้ไปศึกษาด้านสังคมศาสตร์ ณ Daejeon University เป็นเวลา 1 ปี ในปีที่ 2 จำนวนทุนได้เพิ่มเป็น 17 ทุน และเพิ่มเป็น 20 ทุนตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมา ทั้งยังขยายสาขาการให้ทุนจากด้านสังคมศาสตร์เป็นด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ตามนโยบายส่งเสริมความร่วมมือด้าน ICT ระหว่างรัฐบาลเกาหลีและรัฐบาลอาเซียน

- Promotion of ASEAN and Korean Studies Programme
โครงการนี้อยู่ภายใต้ความร่วมมือระหว่าง AUN และ Hankuk University of Foreign Studies ของประเทศเกาหลี จุดประสงค์หลักของโครงการคือการสนับสนุนอาเซียนศึกษาในประเทศเกาหลีและเกาหลีศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยปัจจุบันจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยร่วมกับ Seoul National University ได้จัดหลักสูตรปริญญาโทเกาหลีศึกษา (Master of Arts Programme in Korean Studies) ขึ้น ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา รัฐบาลเกาหลีได้ให้ทุนสนับสนุนกับนักศึกษาอาเซียนจำนวน 13 คนผ่านสำนักงาน AUN เพื่อศึกษาในหลักสูตรเป็นเวลา 2 ปีการศึกษา
- AUN-Gwangju Institute of Science and Technology (GIST)
GIST ประเทศเกาหลีให้ทุนการศึกษาในระดับปริญญาโทและเอกทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับประเทศสมาชิก AUN จำนวน 10 ทุน โดยแบ่งเป็นทุนระดับปริญญาโท 4 ทุน และทุนระดับปริญญาเอก 6 ทุน นักศึกษาที่ได้รับทุนจะได้รับการยกเว้นค่าเล่าเรียน และได้รับค่าใช้จ่ายประจำเดือน ตั๋วเครื่องบิน และที่พักภายในมหาวิทยาลัย AUN และ GIST ได้ลงนามร่วมกันในข้อตกลงว่าด้วยเรื่องทุนการศึกษาและได้เริ่มดำเนินโครงการในปีการศึกษา 2549

4.3 กิจกรรมสำคัญอื่นๆ ในปี 2552

(1) ASEAN+3 Higher Education Policy Dialogue 2009

เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านอุดมศึกษาภายใต้กรอบ ASEAN+3 AUN ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดงาน ASEAN+3 Higher Education Policy Dialogue 2009 ในหัวข้อ Intellectual Contribution to Enhancing the Future of Higher Education in the East Asian Community ขึ้นเมื่อวันที่ 21-22 มีนาคม 2552 ณ จังหวัดภูเก็ต โดยมีอธิการบดี/ผู้บริหารจากมหาวิทยาลัยสมาชิกและจากสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำ 10 แห่งของประเทศจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลีเข้าร่วมงาน ผลจากการประชุมที่สำคัญได้แก่ การจัดตั้ง ASEAN+3 University Network โดย AUN รับเป็นผู้ประสานงานของอาเซียนและกำหนดให้มี ASEAN+3 Rectors' Conference และ ASEAN+3 Heads of International Relations Offices' Meeting เป็นประจำทุกปี โดยหมุนเวียนการเป็นเจ้าภาพระหว่างอาเซียนและกลุ่มประเทศ+3

(2) Sustainable Energy and Environment Forum (SEE Forum)

เพื่อสร้างความตระหนักในด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้พลังงานอย่างยั่งยืน AUN ได้เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้กรอบ SEE Forum ซึ่ง Kyoto University เป็นผู้ดำเนินการและได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่น ตั้งแต่ปี 2550 และในปี 2552 Kyoto University ได้เสนอให้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางด้านวิชาการระหว่าง Kyoto University กับ AUN ในการจัดตั้ง New Energy Consortium for Sustainable Environment (NECSE) เพื่อเป็นกรอบในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้พลังงานอย่างยั่งยืน โดยคณะกรรมการอำนวยการฯ ได้เห็นชอบกับการลงนามดังกล่าวแล้ว

ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา :
 นัยต่อบทบาทของไทยในความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา *



ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษาของประเทศต่างๆ ในกลุ่มอาเซียนนั้น มีจุดเน้นร่วมกัน ลักษณะประกอบด้วย ความร่วมมือในการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนานโยบายและแผนทางการศึกษา การขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่พื้นที่ชนบทและชุมชนยากจน การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และ ICT มาใช้ในการพัฒนาการศึกษา การจัดทำเครือข่ายโรงเรียน การแลกเปลี่ยนนักเรียน ทูตการศึกษาต่อในต่างประเทศ การศึกษาและฝึกอบรมครู แนวทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ ผู้บกพร่องทางสติปัญญาและทางร่างกาย การวิจัย และการฝึกอบรมวิชาชีพ ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับความร่วมมือในระดับพหุภาคี โดยประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่มักได้รับความร่วมมือจากระดับทวิภาคีร่วมด้วย

ความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านการศึกษาเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย การปรับปรุงในเชิงปริมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยาย โอกาสทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพทางการศึกษา การนำโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามารองรับการขยายโอกาส และการยกระดับคุณภาพทางการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการทางการศึกษาในเชิงคุณภาพ และการจัดทำแผนทางการศึกษา

การยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นจุดเน้นของประเทศไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย และเวียดนาม ซึ่งมีแนวโน้มการมุ่งพัฒนาระดับนักศึกษาและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาสู่มาตรฐานสากล ด้วยความสามารถเชิงวิชาการเทียบเคียงกับนานาชาติ มีความพยายามในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกไร้พรมแดนและกระแสการเปิดเสรีทางการศึกษา ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ในลักษณะข้อตกลงที่ทำร่วมกันในระดับสถาบันต่อสถาบัน มีทั้งในส่วนของมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยของภาคเอกชน ทั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศที่พัฒนาแล้วและมีความก้าวหน้าทางการศึกษา โดยมีกิจกรรมครอบคลุมตั้งแต่การแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ข่าวสาร และผลงานทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านการศึกษาวิจัย การแลกเปลี่ยนนักศึกษา การให้ทุนการศึกษา และฝึกอบรมบุคลากรด้านการศึกษาวิจัย การสนับสนุนทางการเงินในกิจกรรมการเรียนการสอน

* ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการวิจัย เรื่อง การวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน , กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ (ข้อมูลออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.onec.go.th/publication/49015/full49015.pdf> สืบค้นวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓.



การวิจัย การจัดทำหลักสูตรนานาชาติเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการในระดับสากล ทั้งในแบบ e-Learning, virtual universities และในแบบธรรมดาที่นิยมกันทั่วไป ตลอดจนการสอนร่วมกันผ่านระบบการเรียนการสอนที่ใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียม ทั้งนี้ เห็นได้ชัดในกรณีของไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย โดยความร่วมมือนั้นครอบคลุมในหลายสาขาวิชา ทั้งในลักษณะที่สนองตามความต้องการของตลาด และการสร้างเสริมศักยภาพทางลึกของสาขาวิชา ทั้งในสาขาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ ตลอดจนสหสาขาวิชา

ปัจจุบัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ส.ป.ป.ลาว) ยังคงต้องการความร่วมมือและการสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษา โดยเน้นโครงการความช่วยเหลือที่มีระยะยาวมากขึ้น กว่าเดิมและในลักษณะที่สอดคล้องกับแนวทางและเป้าหมายในระยะกลางและระยะยาวในการปฏิรูปการศึกษาที่จะดำเนินนับจากนี้ต่อไปให้มากขึ้น โดยจะให้ความสำคัญกับการลดช่องว่างที่มีอยู่กับประเทศอาเซียนอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษาเพิ่มเติมจากแนวทางที่ดำเนินอยู่แล้ว ทั้งนี้เป้าหมายระยะกลางในการปฏิรูปการศึกษา ประกอบด้วย

- ๑) การขยายและยกระดับคุณภาพประถมศึกษาอย่างทั่วถึง
- ๒) การขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในพื้นที่ชนบทและพื้นที่ชนกลุ่มน้อยต่างๆ
- ๓) การขจัดความไม่รู้หนังสือให้หมดสิ้นไป
- ๔) การปรับปรุงประสิทธิภาพภายในโรงเรียน
- ๕) การปรับปรุงการฝึกอบรมระดับวิชาชีพของครูและการปรับปรุงสถานภาพทางวิชาการของครู

๖) การปรับปรุงด้านการบริหารจัดการและการควบคุมคุณภาพทางการศึกษา
เป้าหมายระยะยาวในการปฏิรูปการศึกษา ประกอบด้วย

- ๑) พัฒนาการของภาคเอกชนในด้านการศึกษา
 - ๒) การกระจายอำนาจวางแผนและการบริหารจัดการออกจากส่วนกลาง
 - ๓) การเพิ่มงบประมาณในการปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษา
- ทั้งนี้ สิงคโปร์มีความประสงค์จะมีบทบาทนำในการส่งเสริมความร่วมมือระดับพหุภาคีมากขึ้น ดังเห็นได้จากความคิดริเริ่มในการจัดตั้ง ASEM Education Hub Network ตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ การมีบทบาทนำใน Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO)

ความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา
ความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือเฉพาะด้านของอาเซียน (ASEAN Functional Cooperation) โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ทศวรรษแรกของการก่อตั้งอาเซียน เมื่อ ASEAN Permanent Committee on Socio-Cultural Activities จัดการประชุมด้านการศึกษารั้งแรก ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๑๘

ความร่วมมือมีพัฒนาการเป็นลำดับอย่างช้าๆ ทั้งในเชิงกลไกการบริหารจัดการและในเชิงสาระความร่วมมือ โดยในเชิงกลไกการบริหารจัดการนั้น มีความพยายามในการผลักดันให้ความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียนมีลักษณะทางการและมีผลในเชิงนโยบายและในเชิงปฏิบัติมากขึ้น ด้วยการยกระดับความร่วมมือนี้ สู่ระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการศึกษา โดยการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการศึกษา หรือที่เรียกว่า Meeting of ASEAN Ministers of Education จัดขึ้นเป็นครั้งแรกในเดือนธันวาคม ๒๕๒๐ หลังจากที่ประชุมด้านการศึกษารั้งที่ ๒ จัดขึ้นไม่นานนัก ภายใต้ ASEAN Permanent Committee on Socio-Cultural Activities ต่อมาเมื่ออาเซียนมีการปรับตัวในเชิงโครงสร้าง เพื่อให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ ของอาเซียนเข้มแข็งขึ้น มีการจัดตั้ง ASEAN Committee on Education (ASCOE) เป็นกลไกการบริหารความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษาตั้งแต่ปี ๒๕๓๒

ในแง่สาระความร่วมมือนั้น เน้นการดำเนินการในลักษณะที่ไม่ซ้ำซ้อนกับการดำเนินการขององค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีอยู่แล้ว ได้แก่ UNESCO และ SEAMEO * เป็นต้น หากแต่ให้สอดคล้องกับความพยายามขององค์กรความร่วมมือด้านการศึกษาที่มีแล้วนั้นๆ และเพื่อหาทางทำให้ความร่วมมือด้านการศึกษาในภูมิภาคแข็งแกร่งมากขึ้น เริ่มจากการเน้นความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนา (Development Education) ด้วยความพยายามในการจัดตั้งเครือข่ายอาเซียนด้านการพัฒนาการศึกษาตามมติที่ประชุมด้านการศึกษารั้งแรกภายใต้ ASEAN Permanent Committee on Socio-Cultural Activities นั้น ทั้งนี้ ในการประชุมอาเซียนด้านการศึกษาครั้งที่ ๒ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๒๐ ประเทศสมาชิกอาเซียนได้กำหนดประเด็นความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา ๔ ด้าน คือ

- ๑) การพัฒนากำลังคน (Manpower)
- ๒) การเรียนการสอน การฝึกอบรมครูและบุคลากรด้านการศึกษา
- ๓) ระบบการศึกษา
- ๔) การศึกษาพิเศษ

ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการศึกษาครั้งที่ ๑ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๒๐ มีมติให้จัดตั้งเครือข่ายศูนย์การศึกษาเพื่อการพัฒนาอาเซียน (ASEAN Network of Development Education Centres) เพื่อดำเนินโครงการต่าง ๆ ในลักษณะที่สอดคล้องกับประเด็นข้างต้น ภายใต้ ASEAN

* องค์การรัฐมนตรีศึกษานานาชาติตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ministers of Education Organization: SEAMEO) เป็นองค์การระหว่างประเทศส่วนภูมิภาค ก่อตั้งเมื่อปี ๒๕๐๘ ปัจจุบันประกอบด้วยรัฐสมาชิก ๑๐ ประเทศ คือ อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย กัมพูชา บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม และพม่า และสมาชิกสมทบ ๖ ประเทศ คือ ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ กานาดา เยอรมัน และเนเธอร์แลนด์ กับสมาชิกสมทบประเทศ องค์การอีก ๑ องค์การ คือ International Council for Open and Distance Education (ICDE)

Development Education Project ในระหว่างปี ๒๕๒๑-๒๕๒๓ ได้แก่ การศึกษาเพื่อให้มีทักษะในการทำงานของเยาวชนในและนอกสถานศึกษา การปฏิรูปด้านการศึกษาคู การพัฒนาด้านการทดสอบการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการด้านการศึกษา และการศึกษาพิเศษสำหรับผู้พิการ

ในการประชุมสุดยอดระดับผู้นำอาเซียนครั้งที่ ๓ เมื่อปี ๒๕๓๐ มีมติให้ยกระดับความร่วมมือด้านการศึกษาสู่การเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักในความเป็นอาเซียน (ASEAN Awareness) โดยอาศัยการกระชับสายสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อให้คนในภูมิภาคเห็นคุณค่าและมรดกทางเศรษฐกิจสังคมที่มีอยู่ร่วมกัน ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจซึ่งกันและกันในด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเน้นการดำเนินการ ๖ ด้านคือ

๑) การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา ให้ครอบคลุมอาเซียนศึกษาและภาษาต่างๆ ของประเทศสมาชิกอาเซียน

๒) การจัดตั้งมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University)

๓) ความร่วมมือในการวิจัยด้านศึกษา

๔) การศึกษาด้านคอมพิวเตอร์

๕) อาชีวศึกษาและเทคโนโลยี

๖) เด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Special needs)

ที่ประชุม ASCOE ครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๓๕ เน้นความร่วมมือในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้องในการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ต่อไปนี้ โดยอาศัยการปรึกษาหารืออย่างไม่เป็นทางการกับ SEAMEO

๑) การนำสาระเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เข้าไปบรรจุไว้ในหลักสูตรและตำราการเรียนการสอนในโรงเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วรรณคดี

๒) โครงการศึกษาแบบสหสาขาวิชาด้านอาเซียนศึกษา ในมหาวิทยาลัยหลักของแต่ละประเทศสมาชิกอย่างน้อย ๑ แห่ง

๓) โครงการอาเซียนระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ในฐานะความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในประเทศสมาชิก

๔) โครงการความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

๕) การแลกเปลี่ยนบุคลากรประเภทอาจารย์ระดับอุดมศึกษาระหว่างประเทศสมาชิก

ในขณะที่โครงการข้างต้นยังคงเป็นจุดเน้นต่อไป ASCOE ได้มีการเพิ่มสาระความร่วมมือให้ครอบคลุมถึงระดับการศึกษาพื้นฐานทั้งในลักษณะที่ส่งเสริมความตระหนักในการเป็นอาเซียนให้เกิดขึ้นในหมู่นักเรียน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์วัยเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการใน

ตลาดแรงงาน ตลอดจนพัฒนาการทางเศรษฐกิจสังคมสำหรับยุคศตวรรษที่ ๒๑ มากขึ้น เห็นได้จาก โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา การศึกษาเปรียบเทียบด้านทักษะที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในการฝึกอบรมและส่งเสริมนักเรียนปัญญาเลิศเพื่อให้มีศักยภาพในการแข่งขันทางวิชาการในระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับสากลในสายวิชาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา และคอมพิวเตอร์

ในขณะเดียวกัน เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ในฐานะองค์กรอิสระซึ่งจัดขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๘ ภายใต้อาเซียนในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีของแต่ละประเทศสมาชิกที่รับผิดชอบด้านอุดมศึกษาร่วมมือในลักษณะเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศสมาชิก ด้วยการเน้นส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาคณาจารย์ นักวิชาการและนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทั้งระหว่างประเทศสมาชิกด้วยตนเอง และความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจาอาเซียนบางประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ญี่ปุ่น เกาหลี จีน อินเดีย รัสเซีย และสหภาพยุโรป

เท่าที่ผ่านมา นั้น จัดได้ว่า เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนเป็นเครือข่ายที่แข็งแกร่งมากที่สุดในการส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียน มีสำนักงานเลขาธิการอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ และความร่วมมือกับสำนักงานเลขาธิการอาเซียนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง แบ่งออกได้ ๑๑ ส่วนดังนี้ คือ

๑) โครงการอาเซียนศึกษา มุ่งให้เป็นกลไกในการส่งเสริมความตระหนักในความเป็นอาเซียน (ASEAN awareness) การทำให้อัตลักษณ์และความเป็นปึกแผ่นของอาเซียนมีความเข้มแข็งมากขึ้น

๒) โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและคณาจารย์ ประกอบด้วยกิจกรรมในระยะสั้น โครงการ คือ AUN Educational Forum ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ จนถึงปัจจุบัน ASEAN Distinguished Professors and Lecturers Programme และกิจกรรมในระยะยาว ๑ โครงการ คือโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา ซึ่งนอกจากจะเป็นการเข้าร่วมในวิชาอาเซียนศึกษาแล้ว ยังมีสาขาวิชาอื่นๆ ที่เป็นแกนหลักในการยกระดับศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจและวิชาการของอาเซียน ได้แก่ วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจ เป็นต้น

๓) โครงการทุนการศึกษาเพื่อเข้าเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาเซียนศึกษา และสาขาวิชาอื่นๆ ที่เป็นแกนหลักในการยกระดับศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจและวิชาการของอาเซียน ได้แก่ วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจ ดังกล่าวแล้วข้างต้น เป็นต้น

๔) โครงการเครือข่ายด้านสารสนเทศระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน ประสานกับการพัฒนาแนวคิดในการจัดตั้ง ASEAN Virtual University

๕) โครงการความร่วมมือด้านการวิจัย รวมถึงการเปิดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลการค้นคว้าวิจัยที่มีอยู่ตามห้องสมุดในมหาวิทยาลัยต่างๆ ของประเทศสมาชิก

๖) โครงการประกันคุณภาพทางการศึกษา เป็นโครงการที่มีพัฒนาการจากที่ไม่มี ความพยายามในการจัดการประกันคุณภาพ สู่ความร่วมมือแบบหลวมๆ ไม่เป็นทางการ และความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม (Organized efforts) ในปัจจุบันในการดำเนินที่มีลักษณะสอดคล้องกันในเชิงคุณภาพ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านหลักสูตรการเรียนการสอน คุณภาพของบุคลากรผู้สอน การประเมินผล นักศึกษากระบวนการเรียนรู้ มาตรฐานแวดล้อมด้านสุขภาพและความปลอดภัย แหล่งความรู้ต่างๆ คุณภาพด้านการวิจัย ซึ่งครอบคลุมด้านเงินทุน สิ่งอำนวยความสะดวก และผลการวิจัย การบริการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และคุณธรรม ตาม Bangkok Accord on AUN-QA

๗) โครงการพัฒนาผู้บริหารอาเซียน เพื่อให้ผู้บริหารในภูมิภาคได้ตระหนักรู้และเข้าใจอย่างเต็มที่ต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในเชิง วัฒนธรรม อุดมการณ์ และองค์ความรู้ทางธุรกิจต่างๆ ที่ทันสมัย

๘) โครงการความคิดริเริ่มเพื่อการบูรณาการอาเซียน ซึ่งเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนให้ก้าวเข้าสู่การบูรณาการทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนกับ ประเทศสมาชิกเดิมของอาเซียน ตลอดจนลดช่องว่างด้านการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกใหม่ และประเทศสมาชิกเดิมของอาเซียน

๘) โครงการบัณฑิตศึกษาอาเซียนในสายวิชาธุรกิจและเศรษฐศาสตร์

๑๐) โครงการความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจาอาเซียน เท่าที่ผ่านมานั้นเป็นการดำเนินการ กับบางประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ญี่ปุ่น เกาหลี จีน อินเดีย รัสเซีย และสหภาพยุโรป ด้วยกิจกรรม ที่มีจุดเน้นในทำนองเดียวกับข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนบุคลากร ภาควิชาการ นักศึกษา การให้ทุนการศึกษา การวิจัยและเครือข่ายด้านสารสนเทศ

๑๑) กิจกรรมอื่นๆ เช่น ASEAN Youth Cultural Forum เป็นต้น

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๐ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๗ ที่เวียงจันทน์ ส.ป.ป. ลาวได้วางแนวทางให้อาเซียนก้าวต่อไปในลักษณะของการเป็นครอบครัวเดียวกัน อย่างมั่นคง และมีพลวัตด้วยการกระชับความเป็นปึกแผ่น การบูรณาการทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางสังคมมากขึ้นกว่าในอดีต ดังสะท้อนในหัวใจหลักของการประชุมที่ว่าด้วย “Advancing a Secure and Dynamic ASEAN Family through Greater Solidarity, Economic Integration and Social Progress” ซึ่งการที่อาเซียนจะก้าวต่อไปอย่างเป็นครอบครัวเดียวกันนี้ มีสาระสำคัญอยู่ที่การบูรณาการอาเซียนอย่างครอบคลุมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในฐานะเป้าหมายประเภทหมุดความก้าวหน้าในการบูรณาการอาเซียน ซึ่งกำหนดไว้

ในปฏิญญาสมานฉันท์อาเซียนฉบับที่ ๒ (Declaration of ASEAN Concord II) เพื่อให้วิสัยทัศน์อาเซียน ๒๕๖๑ (ASEAN Vision ๒๐๒๐) มีความชัดเจนมากขึ้น

การเป็นประชาคมอาเซียนนั้นมีลักษณะสำคัญ ๓ ประการคือ การเป็นประชาคมเปิด (Open) มีพลวัต (Dynamic) และมีพลาภาพ (Resilient) อย่างครอบคลุมทุกมิติที่เป็นการดำเนินการของอาเซียนมาตั้งแต่เริ่มแรก นั่นคือ มิติเศรษฐกิจ มิติความมั่นคง และมิติสังคมวัฒนธรรม ดังนั้น การประชาคมอาเซียนในลักษณะดังกล่าว จึงประกอบด้วยเป้าหมายเชิงกลยุทธ์หลัก ๓ ประการคือ การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) การเป็นประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community: ASC) และการเป็นประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) โดยมีโครงการปฏิบัติการเวียงจันทน์ เป็นกลไกขับเคลื่อน

ความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการจัดตั้งประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งพยายามที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ทำให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน และทำให้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของอาเซียนเข้มแข็งมากขึ้นในลักษณะของการมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (People-centred ASEAN) สอดคล้องกับเป้าหมายอีก ๒ ประการของอาเซียน คือ การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมความมั่นคงอาเซียน โดยอาศัยยุทธศาสตร์หลัก ๔ ประการคือ

๑) การสร้างประชาคมซึ่งประกอบด้วยสังคมที่เห็นอกเห็นใจกัน (Building a Community of Caring Societies) เป็นสังคมที่มีระบบที่เข้มแข็งในการให้ความคุ้มครองทางสังคม (Social Protection) โดยเน้น ๓ ประเด็นปัญหาหลักของอาเซียน คือ ปัญหาความยากจน ปัญหาความไม่เท่าเทียมในการพัฒนา ปัญหาสุขภาพของประชาชน

๒) การส่งเสริมให้ภูมิภาคมีสภาพแวดล้อมอันเหมาะสมและดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นในปัจจุบันและในอนาคต

๓) การบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบจากการบูรณาการทางเศรษฐกิจ โดยเน้นที่การมีธรรมาภิบาลทางสังคม (Social governance) ซึ่งสามารถจัดการกับผลกระทบเชิงลบต่างๆ อันเกิดจากการบูรณาการทางเศรษฐกิจ

๔) การส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน โดยเน้นที่การอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของภูมิภาค

ในการที่ความร่วมมือทางด้านการศึกษาของอาเซียนจะก้าวไปในลักษณะที่สอดคล้องกับการเป็นประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียนนั้น โครงการปฏิบัติการเวียงจันทน์ได้เน้นในด้านการส่งเสริม “ให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาด้วยมาตรฐานสูง” โดยอาศัยความร่วมมือในลักษณะ

เครือข่าย ตลอดจนร่วมมือกับองค์กรด้านการศึกษาในระดับภูมิภาคอื่นๆ และในระดับสากลเพื่อให้เกิดเป็นความพยายามที่สอดคล้องกันในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในภูมิภาค ดังนี้

๑) การพัฒนาความร่วมมือด้านระบบการศึกษาในภูมิภาคโดยอาศัยการศึกษาเปรียบเทียบ เพื่อทำให้การศึกษาในภูมิภาคมีคุณภาพ

๒) การส่งเสริมเครือข่ายสารสนเทศด้านการศึกษาในระดับสถาบันต่างๆ ในภูมิภาค

๓) การพัฒนาความร่วมมือกับองค์กรด้านการศึกษาอื่นในระดับภูมิภาคและระดับสากล เพื่อให้เกิดเป็นความพยายามที่สอดคล้องกันในการจัดการศึกษาภายในภูมิภาค

นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมือนอกกรอบอาเซียนระหว่างองค์กร/สมาคม/ สหภาพครูของประเทศสมาชิกอาเซียน ที่เรียกว่า การประชุมสภาครูอาเซียน ซึ่งการประชุมปรึกษาหารือเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ที่สอดคล้องกับแนวทางความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียน ได้แก่ การทำให้องค์กรครูในภูมิภาคพัฒนาสู่ความเป็นปึกแผ่น บทบาททางวัฒนธรรมในการศึกษาในบริบทของอาเซียน บทบาทของครูในฐานะกลไกการพัฒนา การแสวงหาแนวทางความร่วมมือที่เหมาะสมด้านการศึกษาในอาเซียน การยกระดับวิชาชีพครู บทบาทของการศึกษาต่อการสร้างชาติ การพัฒนาอย่างยั่งยืน บทบาทของการศึกษาต่อสันติสุขและความร่วมมืออาเซียน บทบาทของการศึกษาต่อพลาญาภาพของประเทศต่างๆ ในอาเซียน การแสวงหาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ นัยในเชิงนโยบาย ตลอดจน โอกาสและความท้าทายต่างๆ ในศตวรรษที่ ๒๑

ข้อเสนอแนะ : บทบาทไทยในความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา

ข้อเสนอแนะต่อบทบาทของไทยในความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา แบ่งออกได้เป็น ๒ ประการ คือ

๑) แนวทางในการดำเนินการ

ประเทศไทยควรผลักดันในการยกระดับความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์อาเซียนและแผนปฏิบัติการต่างๆ ที่รองรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ในการส่งเสริม “ให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาด้านมาตรฐานสูง” โดยอาศัยความร่วมมือในลักษณะเครือข่าย ตลอดจนร่วมมือในลักษณะหุ้นส่วน (Partnership) กับองค์กรอื่นๆ ด้านการศึกษาในระดับภูมิภาค เช่น SEAMEO และในระดับสากล เช่น UNESCO เพื่อให้เกิดเป็นความพยายามที่สอดคล้องกันในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในภูมิภาค

๒) สาระในการดำเนินการด้านความร่วมมือทางการศึกษาของอาเซียนสู่การเป็นประชาคมฐานความรู้และประชาคมผู้นำในการสร้างองค์ความรู้บนฐานของการวิจัยและพัฒนาที่เหมาะสมกับอัตลักษณ์ของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยลักษณะของเสริมต่อและยกระดับการพัฒนาทางการศึกษาให้ชัดเจนสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมในศตวรรษที่ ๒๑ มากขึ้น ดังนี้

๒.๑) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในวัยเรียนสู่ Knowledge Workers ซึ่งสามารถยกระดับตัวเองสู่การเป็น Knowledge Entrepreneurs ตลอดจนการเป็น Knowledge and Productive Elder Citizens ของภูมิภาคได้ต่อไป ทั้งนี้ ความจำเป็นเร่งด่วนที่มีความสำคัญลำดับต้นและน่าจะจัดให้อยู่ในแผนระยะสั้นและระยะกลางของภูมิภาค คือ

๒.๑.๑) ความร่วมมือในการเร่งยกระดับการอาชีวศึกษา และการศึกษานอกระบบที่มีชุมชนเป็นฐานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพด้วยน้ำหนักที่ทัดเทียมกับความพยายามด้าน Education for All สำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานในระบบ โรงเรียนและการอุดมศึกษา ด้วยความตระหนักในด้านมาตรฐานภูมิภาคที่ทัดเทียมกับระดับสากล เพื่อเป็นฐานในการส่งต่อความร่วมมือไปยังการจัดทำ Mutual Recognition Arrangement ซึ่งเป็นความท้าทายที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในระดับภูมิภาค ระดับสากลภายใต้องค์การการค้าโลก และการจัดทำเขตการค้าเสรีทวิภาคีกับประเทศต่างๆ ทั้งที่พัฒนาแล้ว และที่กำลังพัฒนา

๒.๑.๒) การขยายโอกาสด้านแกนสมองในระดับท้องถิ่นและระดับชาติด้วยรอยต่อที่เหมาะสมระหว่างการศึกษาในระบบกับนอกระบบ

๒.๒) การขยายโอกาสและยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้เป็นปัจจัยสำคัญและเป็นฐานส่งต่อนักเรียนสู่ระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น ในฐานะแผนระยะกลางของภูมิภาค

๒.๓) ความร่วมมือในการยกระดับคุณภาพของมหาวิทยาลัยทั้งที่เน้นด้านการเรียนการสอนและการยกระดับคุณภาพของมหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ด้วยการอุดหนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อการลงทุนด้านการวิจัย ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรให้มีขีดความสามารถในระดับนานาชาติ เพื่อความเชี่ยวชาญเฉพาะทางหลากหลายสาขาวิชา โดยสามารถเชื่อมต่อและบูรณาการกัน ได้ในลักษณะที่สอดคล้องกับแนวทางการยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจสังคมของประเทศและภูมิภาคในศตวรรษที่ ๒๑ อีกทั้งเพื่อสร้างองค์ความรู้และเป็นหุ้นส่วนในประชาคมวิชาการระดับนานาชาติมากขึ้น ทั้งนี้ ควรผลักดันให้ ASEAN University Network มีบทบาทมากขึ้นในการวางแผนการพัฒนาอุดมศึกษาของภูมิภาคในอนาคตในการพัฒนาเครือข่ายมหาวิทยาลัยวิจัย และมหาวิทยาลัยที่เน้นการเรียนการสอนของภูมิภาค ให้การอุดมศึกษาของอาเซียนมีบทบาทมากขึ้นในการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และการวิจัยในอาเซียน ในลักษณะที่สอดคล้องกัน ยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศสมาชิก และการลดผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของประเทศสมาชิกซึ่งเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีคุณค่า ในฐานะทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม ในฐานะแผนระยะกลางของภูมิภาค

๒.๔) ความร่วมมือในเชิงนโยบาย การวางแผน การวิจัยและพัฒนา การจัดทำและยกระดับมาตรฐานการศึกษาในระดับต่างๆ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิก ในฐานะกลไกหลักที่รับผิดชอบด้านการศึกษา ตลอดจนแนวทางที่เหมาะสม

สอดคล้องร่วมกันของสถานศึกษาในภูมิภาคบนถนนนานาชาติ ในฐานะแผนระยะสั้นและระยะ
กลางของภูมิภาค

๒.๕) การส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาไยแก้ว ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและ
ระดับอุดมศึกษา โดยจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาและการปรับตัวของครูและบุคลากร
ทางการศึกษาในการรองรับสถานศึกษาไยแก้วให้ทันเทียบกับการพัฒนาเชิงโครงสร้างไยแก้ว
ในฐานะแผนระยะกลางของภูมิภาค



บทความที่เกี่ยวข้อง



ความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียน^{๑)}

จากปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ซึ่งเหล่าประเทศสมาชิกอันประกอบด้วยบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้ร่วมลงนามในเวทีการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๕ ที่ ชะอำ-หัวหิน ที่ผ่านมา

ถือเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่จะสนับสนุนให้เกิดการก่อตั้งประชาคมอาเซียนอันประกอบด้วย ๓ เสาหลัก ได้แก่ ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยทั้ง ๓ เสาหลักนี้ ต่างก็ส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ให้สำเร็จภายในปี ๒๕๕๘ ตามที่ได้ตกลงกันโดยผู้นำในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๐

และหนึ่งในวัตถุประสงค์ของอาเซียนที่ระบุไว้ในกฎบัตรอาเซียน คือ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในเรื่องการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีพ รวมทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนอาเซียนและเสริมสร้างความเข้มแข็งแห่งประชาคมอาเซียน

ทั้งนี้ การศึกษา ถือว่ามีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมในการก่อตั้งประชาคมอาเซียน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และมีความรับผิดชอบทางสังคม เพื่อที่จะยึดเหนี่ยวกันอย่างแน่นแฟ้น ให้เป็นผลสำเร็จ และเพื่อความเป็นเอกภาพในหมู่ชาติสมาชิกและประชาชนอาเซียน โดยการเร่งสร้างอัตลักษณ์ร่วมกัน และการสร้างสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปันที่ครอบคลุมไปถึงความอยู่ดีกินดี การดำรงชีวิตและสวัสดิการของประชาชนที่ดีขึ้น

จากทัศนะของรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนที่แสดงในที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๑ (ASED) เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๕ ที่กล่าวว่า การศึกษาไม่ควรถูกพิจารณาภายใต้เสาสังคมและวัฒนธรรมแต่เพียงอย่างเดียว แต่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ควรพัฒนาผ่านทั้ง ๓ เสาของประชาคมอาเซียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับรัฐสมาชิกแต่ละรัฐ รวมไปถึงในระดับภูมิภาคอาเซียนด้วย ได้นำไปสู่ปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

^{๑)} ที่มา : ชุตินา สุวาสนะ, ความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียน (ข้อมูลออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.moc.moe.go.th/node/733> สืบค้นวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓.

(๒๕๕๒-๒๕๕๘) ซึ่งประกอบด้วยร่างแผนงานของ ๓ ประเทศ และแผนปฏิบัติงานสำหรับข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนฉบับที่ ๒ ซึ่งเน้นไปที่การพัฒนามนุษย์ในฐานะที่เป็นกุญแจสำคัญ การพัฒนาประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน



นอกจากนี้ ทศนะของรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนในการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๒ ที่ภูเก็ต ซึ่งได้พิจารณาและปรับปรุงชุดของข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมมนาภูมิภาค ครั้งที่ ๑ ว่าด้วยความร่วมมือที่แน่นแฟ้นทางการศึกษาเพื่อบรรลุการเป็นประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่กรุงเทพฯ และชลบุรี รวมทั้งการพัฒนาแผนปฏิบัติการเรื่องการศึกษา ๕ ปีของอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาอย่างเข้มแข็งภายในอาเซียนและประเทศคู่เจรจาได้นำไปสู่การตกลงในการดำเนินการดังต่อไปนี้ ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งค่อบทบาทของการศึกษาเรื่องการสร้างประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ได้แก่

๑. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคง

อาเซียนจะสนับสนุน ความเข้าใจและความตระหนักรับรู้เรื่องกฎบัตรอาเซียนให้มากขึ้น โดยผ่านหลักสูตรอาเซียนในโรงเรียน และเผยแพร่กฎบัตรอาเซียนที่แปลเป็นภาษาต่างๆของชาติในอาเซียน ให้เน้นในหลักการแห่งประชาธิปไตยให้มากขึ้น เคารพในสิทธิมนุษยชน และค่านิยมในเรื่องแนวทางที่สันติภาพในหลักสูตรของโรงเรียน

สนับสนุนความเข้าใจและความตระหนักรับรู้ในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อในภูมิภาคในหมู่อาจารย์ผ่านการฝึกอบรม โครงการแลกเปลี่ยน และการจัดตั้งข้อมูลพื้นฐานออนไลน์เกี่ยวกับเรื่องนี้

จัดให้มีการประชุมผู้นำ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอในฐานะที่เป็นพื้นฐานสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นในภูมิภาคอาเซียนที่หลากหลาย การสร้างศักยภาพและเครือข่าย รวมทั้งยอมรับการดำรงอยู่ของเวทีโรงเรียนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia School Principals' Forum: SEA-SPF)

๒. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจ

ด้านการพัฒนา อาเซียนจะพัฒนากรอบทักษะภายในประเทศของแต่ละประเทศสมาชิกเพื่อช่วยสนับสนุนการมุ่งไปสู่การจัดทำการยอมรับทักษะในอาเซียน

ด้านการสนับสนุน อาเซียนจะสนับสนุนและขับเคลื่อนความสามารถของนักเรียน นักศึกษาให้ดีขึ้น โดยการพัฒนาระบบวิทยุรายการระดับภูมิภาคของอุปกรณ์สารสนเทศด้านการศึกษาที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจัดหาได้ รวมทั้งสนับสนุน การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือในภูมิภาคอาเซียน โดยผ่านกลไกความร่วมมือในระดับภูมิภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจะต้องดำเนินควบคู่ไปกับความพยายามในการปกป้องและปรับปรุงมาตรฐานทางการศึกษาและวิชาชีพ

นอกจากนี้ อาเซียนจะพัฒนามาตรฐานด้านอาชีพบนพื้นฐานของความสามารถในภูมิภาคอาเซียน โดยมุ่งไปที่การสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก และเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยประสานกับกระบวนการกรอบการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน

๓. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรม

- พัฒนา เนื้อหาสาระร่วมในเรื่องอาเซียนสำหรับ โรงเรียนเพื่อใช้เป็นตัวอย่างสำหรับการฝึกอบรมและการสอนของครูอาจารย์

- เสนอให้มีหลักสูตรปริญญาด้านศิลปวัฒนธรรมอาเซียนในมหาวิทยาลัย

- เสนอให้มีภาษาประจำชาติอาเซียนให้เป็นภาษาต่างประเทศวิชาเลือกในโรงเรียน

- สนับสนุนโครงการระดับภูมิภาคที่มุ่งเน้นที่การส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้แก่เยาวชน และอาเซียนจะรับรองการมีอยู่ของโครงการอื่นๆ นอกเหนือจากนี้ เช่น การนำเที่ยวโรงเรียนอาเซียน โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาอาเซียน การประชุมเยาวชนอาเซียน ด้านวัฒนธรรม การประชุมสุดยอดเยาวชนนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยอาเซียน การประชุมเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และการประกวดสุนทรพจน์ระดับเยาวชน

- สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีพในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการสนับสนุนการศึกษาสำหรับทุกคน

- จัดให้มีการประชุมวิจัยทางด้านการศึกษาอาเซียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการวิจัยและพัฒนาในภูมิภาคให้เป็นเวทีสำหรับนักวิจัยจากประเทศสมาชิกเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองในประเด็นและเรื่องที่เกี่ยวข้องของภูมิภาค

- สนับสนุนความเข้าใจและการตระหนักรู้ในประเด็นและเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคอาเซียน โดยการบูรณาการให้อยู่ในหลักสูตรใน โรงเรียน และการมอบรางวัลโรงเรียนสีเขียวอาเซียน

- เฉลิมฉลองวันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคม) ในโรงเรียน โดยเฉพาะในเดือนสิงหาคมผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การร้องเพลงชาติอาเซียน การจัดการแข่งขันเรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอาเซียน การจัดแสดงเครื่องหมายและสัญลักษณ์อื่นๆ ของอาเซียน การจัดค่ายเยาวชนอาเซียน เทศกาลเยาวชนอาเซียน และวันเด็กอาเซียน

นอกจากนี้ อาเซียนได้เห็นชอบ ที่จะเสนอในรัฐสมาชิกอาเซียนแบ่งปันทรัพยากรแก่กัน และพิจารณาการจัดตั้งกองทุนพัฒนาด้านการศึกษาของภูมิภาคเพื่อให้มั่นใจว่า จะได้รับการสนับสนุนทางการเงินอย่างเพียงพอในการปฏิบัติการต่างๆ ได้ตามที่ได้รับการเสนอแนะมา และมอบหมายให้องค์กรระดับรัฐมนตรีรายสาขาของอาเซียนที่เกี่ยวข้องและเลขาธิการอาเซียน ดำเนินการปฏิบัติตามปฏิญญานี้โดยการให้แนวทาง และสนับสนุนแผน ๕ ปีของอาเซียนว่าด้วยเรื่องการศึกษา รวมทั้งข้อตกลงในการควบคุมดูแลที่ได้รับการสนับสนุน โดยคณะกรรมการผู้แทนถาวรและรายงานต่อผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นประจำผ่านคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเพื่อให้ทราบผลการคืบหน้าของการดำเนินการ

ทั้งหมดนี้คือความมุ่งมั่นและข้อผูกพันของประเทศสมาชิกอาเซียนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษา เพื่อให้เกิดประชาคมอาเซียนที่มีการเคลื่อนไหว ประชาคมที่มีความเชื่อมโยงกัน และประชาคมของประชาชนอาเซียน และเพื่อประชาชนอาเซียน



หลักสูตรอาเซียนในโรงเรียน ^๒

ความร่วมมือและข้อตกลงที่เกิดจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๕ ที่ไทยเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นเมื่อช่วงปลายเดือนตุลาคมที่ผ่านมา ทุกประเทศสมาชิกอาเซียนยังต้องดำเนินการสานต่อ โดยเฉพาะการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ที่ตั้งเป้าว่าต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๘ ซึ่งก็ต้องมีการเตรียมความพร้อมทุกด้าน เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของอาเซียน

ในส่วนของประเทศไทย โดยกระทรวงศึกษาธิการรับเป็นเจ้าภาพหลักในการเร่งเดินหน้าผลิตบุคลากร รองรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียน และหน่วยงานที่เป็นหัวจักรสำคัญสำหรับภารกิจนี้ ก็คือ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่จะเป็นผู้กำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อปรับทิศทางการทำงานของหน่วยงานทุกสังกัดให้เป็นไปทิศทางเดียวกัน

ซึ่งเรื่องนี้ รองศาสตราจารย์ชงทอง จันทรางศุ เลขาธิการสภาการศึกษา ได้เน้นย้ำว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ควรจะเป็นแกนนำเรื่องการศึกษาเพื่อเตรียมคนรองรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ โดยได้มอบหมายให้มีการประชุมระดมความคิดเห็น และให้มีการศึกษาใน ๔ เรื่อง คือ

๑. ประเทศต่างๆ ในอาเซียนอีก ๙ ประเทศ มีการเตรียมคนอย่างไรบ้าง
๒. การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๕ ที่ผ่านมามีการลงนามความตกลงกันในเรื่องใดบ้าง ซึ่งในเบื้องต้นที่ทราบว่าในระดับอุดมศึกษา มีความตกลงที่ให้มีการแลกเปลี่ยนผลการเรียนกันได้
๓. ตรวจสอบว่าประเทศในซีมีโอ หรือ อาเซียนและติมอร์เลสเต้ มีแผนงาน โครงการอะไรบ้าง
๔. ผู้รับผิดชอบด้านต่างประเทศของ สกศ. จะต้องตรวจสอบหน่วยงานต่างๆ ว่า มีการลงนามความร่วมมือแบบทวิภาคีกับประเทศต่างๆ ในอาเซียนอะไรบ้าง

โดยทั้งหมดที่กล่าวมา จะรวบรวมมาประมวลว่าทิศทางในการเตรียมคนควรจะเป็นไปในทางใด แต่ละหน่วยงาน แต่ละสังกัดควรดำเนินการอะไรบ้าง

^๒ ที่มา : ชุติมา สุขวาสนะ, ความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียน ตอน ๒, (ข้อมูลออนไลน์) เข้าถึงได้จาก http://thainews.prd.go.th/view.php?m_newsId=255211170286&tb=N255211 สืบค้นวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๓.

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้หน่วยงานแต่ละสังกัดก็พยายามทำคามบทบาทของตัวเอง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ก็มีโครงการ Education Hub ที่จะรับนักเรียนจากทั่วโลก ไม่ใช่เฉพาะในอาเซียนเข้ามาเรียนในประเทศไทย

Digital Object
National Assembly Library

ด้านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้เตรียมงบประมาณกว่า ๑๐๐ ล้านบาท เพื่อที่จะเตรียมคน เตรียมหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนในช่วง ๑-๒ ปีนี้

และเมื่อหันไปมองความคืบหน้าในดำเนินการตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของประเทศสมาชิกอย่างบูรณาการในคารุสชาลามพบว่า กระทรวงศึกษาธิการของบรูไน มีนโยบายส่งเสริมให้โรงเรียนจัดทำมุมของอาเซียน (Asian Comer) อย่างหลากหลาย เช่น จัดเป็นนิทรรศการเกี่ยวกับการแต่งกาย ภาษา ประวัติศาสตร์ของประเทศต่างๆ ในอาเซียน เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนมากขึ้น ซึ่งประเทศไทยน่าจะสามารถนำมาปรับใช้ได้ เพื่อจะได้สร้างความตระหนักให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนมากขึ้น เพราะจากข้อมูลของกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศระบุว่า ใน ๑๐ ประเทศอาเซียน ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๘ ในเรื่องของการสร้างความตระหนัก และการให้ความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน ทั้งที่ปีนี้ประเทศไทย เป็นประธานอาเซียน

แผนยุทธศาสตร์ในการเตรียมคนสู่อาเซียนในมิติทางการศึกษาของไทย

สำหรับในปีนี้ รัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการวางแผนว่า จะให้มีโรงเรียนที่มีความรู้ ความเข้าใจ และจัดการเรียนการสอนเชื่อมโยงกับอีก ๘ ประเทศสมาชิกอาเซียน เรียกว่าเป็น Spirit of Asian School โดยตั้งเป้าให้มีประเทศละ ๖ โรงเรียน ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รวมทั้งหมด ๕๔ โรงเรียน เป็นโรงเรียนนำร่อง แยกดำเนินการเป็น ๒ แบบ คือ โรงเรียนที่อยู่ตามแนวชายแดน เช่น พม่า ลาว กัมพูชา มาเลเซีย จะเป็นโรงเรียนที่เน้นแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ภาษา จับคู่กับประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนประเทศที่ไม่ได้อยู่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น บรูไน อินโดนีเซีย สิงคโปร์ จะเลือกบางจังหวัด บางโรงเรียน ที่จะทำกิจกรรมเชื่อมโยงกัน

ทั้งหมดนี้คือแผนยุทธศาสตร์ที่ไทยได้วางไว้ในการขับเคลื่อนนำไปสู่การเตรียมพร้อมด้านบุคลากร เพราะหัวใจหลักที่จะนำไปสู่การประชาคมอาเซียนได้นั้น ก็คือ การเตรียมคนนั่นเอง ดังนั้น หากสามารถปรับทิศทางการทำงานของทุกสังกัดให้เป็นไปทิศทางเดียวกันได้มากเท่าใด ก็จะนำไปสู่การเป็นสังคมอาเซียนในมิติทางการศึกษาได้เร็วเท่านั้น

Asean Education Hub ไทยในฐานะศูนย์กลางการศึกษาอาเซียน ^{๑)}

การดำเนินการของไทย...สู่ความเป็นศูนย์กลางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีแผนดึงดูดนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านให้เข้ามาศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนของ สพฐ. ที่ตั้งอยู่ตามชายแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งดึงดูดชาวต่างชาติให้ส่งลูกเข้าเรียนต่อใน ร.ร. มัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ตามจังหวัดใหญ่ๆ ที่มีชาวต่างชาติเข้ามาอาศัยอยู่จำนวนมาก โดยให้จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานสากลระดับนานาชาติ

โครงการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน (Education Hub) โดยมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕ และใช้งบประมาณดำเนินการจากเงินกู้กระดุนเศรษฐกิจรอบ ๒ โดยโรงเรียน ๑๔ แห่งจะได้รับงบประมาณสนับสนุนให้ไปพัฒนาให้มีมาตรฐานสากลและสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทแต่ละพื้นที่เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนต่างชาติที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย โดยจะต้องปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม มีศูนย์อำนวยการที่มีอุปกรณ์ครบครันเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง ปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาครู พัฒนาสื่อรองรับด้วย โดยโรงเรียนทั้ง ๑๔ แห่งนั้น ได้แก่ ร.ร. โยธินบูรณะ กทม. ร.ร. ยุพราชวิทยาลัย เชียงใหม่ ร.ร. โพธิ์สามพันพีพิทยาคาร ชลบุรี ร.ร. สตรีภูเก็ต ร.ร. ปทุมเทพพิทยาคาร หนองคาย ร.ร. จุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร ร.ร. จุฬารัตนราชวิทยาลัย สตูล ร.ร. พิชัยรัตนาคาร จ.ระนอง ร.ร. แม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ เชียงราย ร.ร. ประสาทพิทยาคาร สุรินทร์ ร.ร. กันทรลักษ์วิทยา ศรีสะเกษ ร.ร. นารีอนุตล อุบลราชธานี ร.ร. หาดใหญ่รัฐประชาสรรค์ และ ร.ร. สรรพวิทยา ดาก

ในระดับอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามผลักดันให้มหาวิทยาลัย ๕ แห่งในประเทศไทยเป็นศูนย์กลางศึกษาในเอเชีย โดยประกอบด้วย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอนแก่น เชียงใหม่ เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เทคโนโลยีสุรนารี มหิดลและสงขลานครินทร์ ตามข้อตกลงโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ซึ่งน่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะสนับสนุนให้ประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางการศึกษาของอาเซียนได้ไม่ยากนัก

การเตรียมความพร้อม

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ในส่วนของการดำเนินงานภาครัฐ ได้มีการผลักดันทั้งในระดับมัธยม และในระดับอุดมศึกษา ให้ประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางการศึกษา แต่สิ่งที่จะลืมไม่ได้ก็คือในระดับบุคคลจำเป็นที่จะต้องมีการปลูกฝังนักเรียนไทยในด้านต่าง ๆ เช่นกัน ได้แก่

^{๑)} ที่มา : กนกวรรณ ขวัญคง, Asean Education Hub ไทยในฐานะศูนย์กลางการศึกษาอาเซียน, (ข้อมูลออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.moc.moe.go.th/node/375> สืบค้นวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓.

๑. สำนักความเป็นเอกภาพของอาเซียน

ขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งในการสร้างศูนย์กลางการเรียนรู้อาเซียนก็คือ การชำระประวัติศาสตร์อาเซียนที่จะต้องมีความเข้าใจตรงกัน ทั้งนี้เพื่อความเป็นเอกภาพและความสมัครสมานสามัคคีอันพึงมีในประชาคมเดียวกัน การปลูกฝังว่าประเทศเพื่อนบ้านและประเทศไทยต่างมีไมตรีที่ดีต่อกันเสมอมา ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต จะเป็นหนทางที่ดีที่จะสร้างพลังอันแข็งแกร่ง เพื่อให้เอื้อต่อการบูรณาการการศึกษาระหว่างกันของประเทศสมาชิกอาเซียน

๒. ความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ

เนื่องจากอาเซียนมีความหลากหลายด้านภาษาเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงได้มีการเลือกให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการของอาเซียนเพื่อเป็นตัวกลางในการสื่อสาร และแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม อาเซียนยังเป็นภาษาหลักที่มีการใช้อย่างกว้างขวางในโลก การปูพื้นฐานให้เด็กไทยมีความเข้าใจในภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี ย่อมหมายถึง โอกาสของเด็กไทยที่จะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ต่าง ๆ ในฐานะที่เป็นศูนย์กลางการศึกษาของอาเซียนได้

๓. สำนักความเป็นเข้าบ้านที่ดี

การที่ประเทศไทยจะกลายเป็นศูนย์กลางการศึกษา ย่อมหมายถึงว่า ประชาชนชาวไทยจะต้องเป็นเข้าบ้านที่คอยดูแลและเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนผู้สอนจากนานาประเทศในอาเซียนให้สามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้วยไมตรีจิตในฐานะเข้าบ้านที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ผู้เรียนด้วยกัน ซึ่งจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สร้างความเข้มแข็งให้กับประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี

แม้จะยังไม่เห็นภาพที่ชัดเจนของการเป็นศูนย์กลางการศึกษาอาเซียนของประเทศไทย ทว่าการดำเนินการอย่างรอบคอบและเป็นระบบจะเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้การพัฒนา โดยเฉพาะในด้านการศึกษาเป็นไปอย่างมั่นคง และมีประสิทธิภาพสูงสุดในฐานะคนไทย การเตรียมความพร้อมให้เยาวชนไทยมีความสามารถในการแข่งขันกับเยาวชนจากอีก ๕ ชาติที่เหลือได้ พร้อมกับมีความมีมนุษยธรรมที่ดี จะถือเป็นความสำเร็จสูงสุดในฐานะที่เป็นศูนย์กลางการศึกษาอาเซียนของไทย



สำนักวิชาการ ให้การบริการทางวิชาการ

๑. ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ ให้บริการในวันและเวลาราชการ
 - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทรัพย์สินทางปัญญา
 - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านเศรษฐกิจ พาณิชยกรรม การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน งบประมาณ ประกันภัย
อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
 - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี
การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน
๒. ณ จุดบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓
ให้บริการในวันและเวลาราชการ สำหรับวันประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้บริการถึงเวลา ๑๙.๓๐ น.
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๘